

Brassói Lapok

Ára 5 lej

Hétfő
1931 * szeptember 7

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

204. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 lej

KÖRMÖS

Irta: HALÁSZ SANDOR

Az ellentétes lapjelentésekből nem lehet pontosan megállapítani: az igazságügyminiszter keveselte-e a törvényelőkészítő bizottság szigorát apagy a bizottság sokalta a miniszter kemény paragrafusait, de akárhogyan is van, a kényszer-egyezségi törvénynek legújabb tervezete még mindig nincs készen. Nincs készen, mert az eddigi tervezetek nem elég szigorúak. Szigorubbát akarnak. Valami nagyon szigorú, amely elől visszareppenjen a család és hamis adós és amely mellett többet elő ne forduljon, hogy a kereskedő hitelezőjének pénzét megtartsa. A miniszter még ott tart, hogy a drákói törvények preventív óvszerek. A miniszter ismét elfelejtette, hogy az életfogytiglani kényszermunka vagy fegyház elég komoly és súlyos büntetés és ennek ellenére még ma is rablógylaknak az emberek. A törvénykezésünk egy jótányit sem közeledik ahhoz a régi és bevett kriminológiai elvhez, amely szerint a bűnöst nem annyira sújtani, hanem inkább emelni kell az még mindig annál a még régebbi doktrínánál tart, hogy a bűnöket csak a krudélis és kegyetlen megtorlás retenti vissza.

Az a játék, amelyet a kényszer-egyezségi törvénnyel évek óta folytatnak, már szinte unalmas. Minden évben simítanak rajta egyet és a törvény e simítás után valamivel rosszabb, mint előző esztendőjében és előző alakjában volt. És ez az újabb szörnyszülött is rosszabb lesz, mint apja volt, mert ebben a törvényben is az a tendencia, hogy a bajba jutott adóst sújtani kell, ahelyett, hogy végre a bajba jutott adósra emelnének is valamit. Sokkal könnyebb sújtani, mint az elesőnek hóna alá nyulni és sokkal egyszerűbb a nád-pálcával körmosókat osztogatni, mint az értelmetlen kis emberparányoknak türelemmel és hozzáértéssel megmagyarázni, hogy a kétszerkettő az bizony azért négy, mert kettő és kettő az négy. Törvénykezésünknek alappető hibája, hogy mindig a bűnöst keresi és soha a bűnt és mindig a bűnöst bünteti, ahelyett, hogy a bűn talaját nemessítse. Nálunk a polgár született gonoszteő. Legalább is úgy kezelik, mintha a polgár reggel, mikor felkel, bűnözni kezdene és egyfolytában, megszakítás nélkül, estig, míg le nem fekszik, folyton-folyvást bűnözik. Ha jól körülnézünk, minden lépésünkben a háttunk mögött settenkedik a büntetés és ha egy kissé belemerülünk a törvények és rendeletek millióinak büntető rendelkezéseibe, döbbenettel állapítjuk meg, hogy minden botlásunkért fejvesztés jár. A családbejelentés elmulasztása tízezer lej, az öngyújtó ötezer lej, egy nappal később jelentés be idegen vendéget ismét egy tenger lej és ha a statisztikai adataidat záros határidőig be nem terjeszted, lehet ötvenezer lej is.

Mindig bűnös kell és mindig az a bűnös, akit meg lehet fogni. En vagyok a bűnös, aki a törvénykezés és jogszolgáltatás szemé előtt ténferez és sohasem az absztrakt bűn maga, amelyet leginkább és éppen az államhatalom táplált és nevelt nagyra és szikárrá és amely most megejtett, mert bűnkörében jutottam. Mindig bűnös kell és mindig az első kezűgyébe akadó nyomorult pária a bűnös. Az összeomló kereskedők, iparosok, egzisztenciák és vállalatok sorában ha a törvény igazságtévő kaszájával suhint, mindig az adóst találja, holott nem is ő a bűnös, legalább is nem mindig ő és csak nagyon ritkán száz százalékban.

A mai termelési elan mellett az árut nehéz elhelyezni és mert nehéz, lecsiszoltak a kereskedelem hitelpolitikájának konzervatív, de bölcs szabályai. Ma minden kereskedő és minden iparos és minden vállalat annak a nyomorultja és szenvedője, hogy még nem is olyan annyi anyagot és árut kapott, amennyit csak parancsolt. „Csak pegye meg, csak pigye el, — így szól az elv — megfizeti, hiszen

élni akar!” Adták a hitelt és kínálták a hitelt és tukmálták is.

És ugyanugy, ugyanolyan erőszakkal adták, ugyanugy, ugyanolyan erőszakkal vették is a hitelt. A fogyasztók szétfutottak az értékeket, elfogyasztották és nem fizették ki.

A kereskedő az utolsó három évben nem volt már egyéb, mint átfutó állomása annak a természetesnek, amely mindenáron el akart jutni a fogyasztóhoz. Eljutott! A fogyasztó elfogyasztott! És most ennek a felelősségnélküli fogyasztásnak és ennek a felületes elosztásnak áldozata az a bűnös, akit kerébe akar törni az igazságügyminiszter új kényszer-egyezségi törvénye. A termelő iparnak követelése van, a nagy étvágyu fogyasztónak tartozásai és az átfutó állomásnak ma már csak az az öt körme van meg, amelyen a paragrafusok nád-pálcájával most verik az irtalmatlan körmöst.

Helyzetjelentés a pénzürről

A belföldi pénzpiacra minden csendes,

de a hangulat egy fokkal kedvetlenebb

Miért esett a román stabilizációs kölcsönkötvény árfolyama? Kreugerék túlméretezték magukat. Manoiescu bankkormányzó a királynál

Bukarest, szeptember 5.
A belföldi pénzpiacra a helyzet az utóbbi napokban lényegében nem változott. A német tőzsdék újabb megnyitása elé várakozással tekintett a román pénzpiac is, ahol a berlini tőzsdemegnyitás eseményei semmiképp nem érinthették piacunkat. Mindazonáltal nagy meglepetést keltett bukaresti pénz és tőzsdei körökben, hogy

a német tőzsdék megnyitása napján hatalmas árfolyamvesztések voltak. Nem csak az eddig elhanyagoltan fekvő tőzsdei értékek árfolyama esett nagymértékben, de a jobb valószínűben is mintegy 30 százalékos áresés következett be a német tőzsdéken.

A német tőzsdék nagy bessz-hangulatát azzal magyarázzák, hogy — miután heketen át zárva voltak a tőzsdék — a megnyitás napján nagymértékű kínálat lépett fel, de a kínálat fokozatosan csökkent, hogy, hogy az árfolyamok ismét meg fogják kezdeni javulásukat.

A BELFÖLDI PÉNZPIAC ESEMÉNYEI

A belföldi pénzpiacra, talán a német tőzsdei piac hatása alatt, egy fokkal kedvetlenebb lett a hangulat. A devizák árfolyama 815 és fél font bázison állanak. A dollár árfolyama 169 lej. A folyamatban levő export következtében

jelentős mennyiségű deviza jön be az országba, amit a pénzpiac nem vesz fel egészen,

ugy, hogy a Nemzeti Bank igen tekintélyes mennyiségű devizát vásárolhat össze tartalékolás céljából.

A hitelügyek nem nagyok. Fontosabb jellegű tranzakciók nincsenek.

A fővárosi bankok hétfőn és kedden zárva lesznek és csak váltóinkasszókat fognak eszközölni. Ugyáltszik, hogy a bankszűnet egyre gyakoribb lesz, mert eddig csak szombaton tartottak zárva, most — a keddi egyházi ünnepre való

és verni fogják, mert vett és adott, mert elfogadta és nyújtotta a hitelt, mert elszegényedett a követelése, de megmaradt az adóssága, mert arra a sorsra rendeltetett, hogy Pufferstaát legyen az egymásnak rohanó és egymásra acsarkodó örök ellenségek: a termelő és a fogyasztó között.

Amerikában nem suhogtatják a nád-pálcát. Amerikában ma már reorganizáló szakembereket ültetnek be a meg-ingó vállalatok vezérigazgatói karosszékeibe. Ha baj van: a tekintély reprezentánsa konvertálja az adósságokat, tőkét szerez az érdekelt hitelezők hozzájárulával és talpraállítja azt az üzletet, amelyet itt, ha meginog, drákói kényszer-egyezségi törvényekkel halálraujtanak. Nemcsak kis krájlérájokat állítanak talpra, hanem dollár-milliók nagy vállalatokat is, nemcsak expanzió politikájú hatalmas ipari kolosszusokat, hanem gyenge és parányi léteket eltartó butikokat is. Annak, hogy ebben az országban egyre több és több, egyre nagyobb és nagyobb az az ipari veszteség, amelyet végeredményében sohasem a termelő ipar, hanem mindig az

éhes fogyasztó fizet meg, bűnöse és bűntúra a rendszer, a mindig „megtorló” államhatalom, amely még soha, egyetlen törvénnyel és egyetlen rendelettel sem segítette meg a megtorpant és megsejtő vállalatokat, kereskedést, kis egzisztenciát abban a törekvésben, hogy talpraálljon.

Most is azon a vita, hogy miképpen fogalmazzák az új kényszer-egyezségi törvényt, hogy az még szigorubb legyen, ahelyett, hogy azon gondoskodnának, miképpen adjanak pénzt a hónapok óta pénztelen tisztviselőnek, papnak, tanító-nak, katonának, rendőrnek, csendőrnek és talán legelsősorban nyugdíjasnak kezébe, hogy azok fizethessenek a kereskedőnek, hogy az tovább fizethessen, hogy olajozhassák a gépezetet, hogy az — ha még lehet és ha még lehet — tovább vergődhessek.

Mindenesetre könnyebb körmöst verni annak a kezére, aki odatartja, mint értelmet és megértést csíholni azokba a fejekbe, amelyek felettünk és magasról sugározzák azt a bölcsességet, amelynek még ma is csak az jut eszébe, amit nyugaton már régen eltemettek.

tekintettel — a közbeeső hétfői hétköznapon sem fognak nyitni.

A bukaresti tőzsdének ezen a héten rossz napjai voltak. Amint ismeretes, a külföldi tőzsdéken váratlanul erősen esett a román stabilizációs kötvények árfolyama,

ami bizonyos depressziót váltott ki a bukaresti tőzsdén is. A román stabilizációs kötvények árfolyama azért esett, mert a nemzetközi pénzpiacokon olyan verziók keletkeztek, hogy

a román stabilizációban erősen érdekelt Kreuger and Toll svéd-amerikai gyufatröszt pénzügyi nehézségekkel küzd.

Ugyanis ez a tröszt az utóbbi öt év alatt nem kevesebb, mint nyolc milliárd frankkal vett részt a különféle nemzetközi tranzakciókban, ami a tröszt fizetőképességét kissé megingatta. A svéd-amerikai gyufatröszt részvényei és egyéb obligációi ezekre a hírekre erősen esni kezdtek, ami magával rántotta a román stabilizációs értékek árfolyamát is.

Kreugerék egy kimutatást tettek közzé, amelyben — a nemzetközi piac bizalmának helyreállítása érdekében — adatszerűen bizonyítják, hogy az 1931 év első felében nem csökkentek a tröszt bevételei és, hogy a bevételek minden tekintetben fedezik a kiadásokat és a vállalt kötelezettségek teljesítését. Ez a kimutatás valóban meg is nyugtatta a pénzpiacokat, úgy, hogy a Kreuger and Toll tröszt értékei ismét javulni kezdtek, ugyancsak a román stabilizációs obligációk is.

A bukaresti tőzsde, ugyan úgy, mint a bankok, csak szerdán fog nyitni.

MANOIESCU BANKKÖRMÖSÖZŐ A KIRÁLYNÁL

A pénzpiac konszolidálását célzó munkálatok még folyamatban vannak. A B. L. részletesen beszámolt már azokról a

tervekről és kezdeményezésekről, amelyek a bankkoncentrációkra vonatkoznak és amelyek kapcsolatban állanak az Argetoianu—Manoiescu-féle pénzpiacunkat konszolidáló tervekkel.

Manoiescu bankkormányzó ma kihallgatáson jelenik meg a királynál, akinek beszámol a pénzpiac helyzetről és tájékoztatja a további tervekről.

A Nemzeti Banknál tegnap értekezlet volt, amelyen a pénzügyminiszterium is képviseltette magát. Ezen a megbeszélésen az állami bevételekről esett szó, különös tekintettel arra, hogy

a pénzügyminiszterium által ez év elején a Nemzeti Banktól felpett 2 milliárdos kölcsönt, legkésőbb december végéig vissza kell fizetnie a pénzügyminiszteriumnak.

Az összehívandó gazdasági koronatanácsal kapcsolatosan eddig még semmiféle hivatalos jelentést nem adtak ki.

Mária királyné átutazott Brassón

Brassó, szeptember 5.

Mária özevgy királyné ma reggel törösvári kastélyába utazott hosszabb pihenésre. A királyné a kora reggeli órákban vonattal érkezett Brassóba és innen autón folytatta útját Törösvár felé.

Az ezüst ára

Bukarest, szeptember 5.

A nemesfém-árakat megállapító bizottság, amely az ipar és kereskedelemügyi miniszterium mellett működik, az ezüst új árát szeptember 1-ével az ipar és a kereskedelem részére kilogrammonként 1.397 lejben állapította meg.

„Pénz ide sehonnan sem jön, de innen mindent elvisznek adóba..!”

Az adószámum végigszánt Háromszéken

Egy rendőr, a végrehajtó s a szekeres... 5 napi fizetést vontak le az adóhivatal személyzetétől, mert nem volt elég kimélelően a behajtás Apró tragédiák az adóhivatal környékén

Sepsiszentgyörgy, szeptember 3

A vonatokon kissé felporzott az élet, Rianó szemű leánykák, derűképi leánykák megindultak a városok felé az iskolákba. Csak itt-ott esik egy-egy bánatos sóhaj a lefejezett vakáció miatt. A szomorúság inkább a kísérő szülőké: csak ők tudják, vagy még ők se, honnan teremti elő a pénzt tandíjra, könyvre, kvártélyra. S ami kis pénz még kerülne, akadna, azt elviszik könyörtelenül az állam nagyhatalmu urai: az adószedők.

Az adóbehajtás: ez a szomorú szenzációja néhány nap óta Sepsiszentgyörgynek. A végrehajtó, a rendőr s a szekeres hozzá. S az apró tragédiák végtelen sora. Aki nem fizet, ott nem sokat tehetőtől: nekik felrakják a lefoglalt holmit s viszik be az adóhivatalba. Mert árverezni hiába árverezik, nincs ember, akinek szíve legyen résztvenni az ilyen árveréseken.

Mindenütt csak erről beszélnek. Az egyik borbélynak a székeit vitték el a műhelyből, egy szusternek szekérre rakták a varrógépeit, egy hentesnek a szalonnát vitték el az üzletéből és így tovább. Megállunk az adóhivatal előtt, minden percben egy-egy kétségbeesett ember megy be kegyelmet könyörögni. S csak kevesen jönnek ki bizakodó arccal. Egyszerű székely néni jön ki sirva, alig lehet már szóra bírni szegényt. Bizonyára elfásult már, hiába sir, hiába beszél senki sem segít rajta.

— Abból élek, hogy gyümölcsöt árulok a piacon. Van egy huszvégy fiam, régebb az is segített. Segéd a kályhagyárban. De most csak 3 napot, ha dolgozik egy héten. Négy éve segéd s alig keres 500 lej hetenként. Kivetettek reám az árulás miatt vagy kétezer lejt s ez nem volna baj, meg is fizetném lassacskán, valahogy. Nem is amitt jártam itt. Más panasom volna...

S ahogy sirva folyik a szó, már teregeti ki az írásokat zsebkendőjéből. De előbb még a sokat megpróbáltatás gyanakodásával megkérdezi: — De kicsoda is az urfi, hogy így érdeklődik? Megmondom, megnyugtatom s már ömlik tovább a keserűség.

— Lakott nálam egy szegény ember. Afféle napszámos, ács munkás. Arra kivetettek töméntelen sok adót. Persze nem volt, amiből fizessen. Egyszer csak jöttek hozzám s kérdeik, itt lakik-e nálam ez és ez. Megmondtam becsületesen. Erre elkezdik felírni, ami kis holmim van a házamban. Hiába mondtam, hogy annak a szegény napszámosnak itt nincs semmije. Ott hagytak egy írást románul s azzal elmentek. Én az írást nem sokat értem, románul meg éppenséggel sehogysam. De gondoltam, akármit írt az az ur, ami az enyém, azt csak nem vehetik el a más adójába.

Megszakad a szíve az embernek, ahogy ez a néni a könnyeit törölgeti. S közben szét-nézeget, riadtan, vagy reménykedve. Nem tudni veszedelemtől riad-e, vagy segítséget vár.

— Most aztán, hogy itt járt az inspektor ur s rájukijeszettetek az idevalósi urakra s megindultak szekérrel, megtudtam, hogy hozzám is eljönnek. Azt mondják, nem lehet már segíteni, vagy vállalom a 21 ezer lej idegen adót, vagy elviszik amit foglaltak. Azt mondják, igény-pert kellett volna beadjak. Azt sem tudhatom, mi az, ihlsen nem értem én az írást, urfi kérem!

— Ugy járkálunk már, mint a bolondok s nincsen senki, aki segítsen rajtunk. (Itt már többször forhtja a szót. Mintha érezné, hogy szerte Székelyországban s mindenütt Erdélyországban ezren és ezren siratják ugyanezt). Nincs már mihez kezdjen a szegény ember. Higgye el urfi, ha nem félnék az igazságos Isten ítéletétől s ha nem volna az én egyetlen fiam — bocsássam meg szavamot a fentvaló — elpusztítanám magam. Nem érdemes kinlódni a szegény embernek...

Könnybefulladás a szó. Mit mondjak neki, mivel vigasztaljam. Csak mélységesen hallgatni lehet. S ahogy elmegy, még megkérdezi: csak tudnók legalább hogy mire viszik el azt a sok pénzt tőlünk? De a választ nem várja már he. Erre is csak hallgatni lehet még mélységesebben. — Mert hogy magyarázzam meg neki, hogy vannak nemzetközi viszonylatok, hogy gyönyörűen szónokolnak a lefegyverzésről és évente súlyos milliárdokat költenek hadikiadásokra. Hogy milliók fizetéseket huznak sokan semmittevő nagyurak, tízmilliókba kerül Titulescu nem-

zetközi népszerűsége. Hogy a mi véres verejtéktinktől kiizzadt adófillérekből vásárolja Titulescu különvonatos népszerűségét, s mi fizetjük meg azt, hogy a csiki testvérek panaszában tegyék fel Titulescu diplomáciai csatát nyer. Duplán mi fizetjük. Azt is, hogy veszítünk s azt is, amiért ő nyerni tud...

Nem lehet megmagyarázni. Csak mélységesen hallgatni lehet jövőért aggódó, keserű lélekkel.

Az egyik vezető-iparossal beszélgetek. Elmondom neki, amit hallottam. Elmondja, gyakori eset az, hogy olyanokra vetnek ki adót, akinek alig van meg egész éven át a betevő falatja. Elvezet egyhez, hogy lássam.

Síralmasan szegény lakás. Egy pár, a felismerhetetlenségig rozoga butoradarab. Még eltűzteni sem volna jó, olyan korhadtnak nézi az ember. Szakadozott szalmaszakok, minden ágyhuzat nélkül. Sápadt, esettarcu proletárasszony, három gyerek. A családfő: kőművessegéd. Az utóbbi időben évente alig dolgozott 3-4 hónapot. Ezévből még annyit se. S ha dolgozik sem keres annyit, hogy enni legyen belőle, hát még télire való. Télen eladogatták, ami a házban volt. Amíg volt. Most már nincsen. Borzadva gondolkodik az eljövendő télre.

S ezt az embert évről-évre megadózzák, mint „építész”. Évről-évre gyűl a hátraléka. Soha el sem megy az adótárgyalásokra. Nem is felebbez. Egyszerűen mondja:

— Nincs sok értelme, tudhatnák, hogy az sincs, amit együnk. S ha mégis kivetik, hát hajtásuk be rajtam. Ha tudják. Elvihetik a 3 gyermeket, a feleségemet, s el aztán engem is. Felrakhatnak minket a szekérre, amivel mostanság járkálnak.

Érthetetlen. Mire való hát akkor az ilyen adókiadás. De aztán érthetővé válik, ha meghallgatjuk az adóhivatalok titkaiba beavatott informátort: jó ez is arra, hogy az ezernyi gonddal sanyalódó kistisztviselő s azoknak magyar voltán rugjanak egyet az adóügyek központi nagyurait.

A kimélelően adóbehajtás története ott kezdődik, hogy nemrégiben itt járt az egyik adóügyi inspektor s leteremtetté az egész adóhivatalt amiatt, hogy az ezévre kivetett adóknak alig 33 százaléka folyt be Szentgyörgyön. Az összejutott tisztviselői kar megdöbbenésére kijelentette, hogy ő már azt is tudja, hogy mi az oka a gyenge adóbehajtási eredményeknek: az, hogy az adóhivatal személyzete túlnyomó részben magyar, akiknek a szívéhez közelebb fekszik a magyar lakosság, mint az, hogy az állam megkapja az adóját. E megállapítás után 5 napi fizetés levonásra büntette meg az áldozati táxákkal és más levonásokkal amugyis megnyomorított adó tisztviselőket. Hírek szerint ezenkívül kilátásba helyezte azt is hogy az összes magyar tisztviselőket áthelyezteti a Regátba.

Természetes, hogy lett erre nagy riadalom és lett erre nagy adófelhajtás. A felsőbb urak nem hiszik, hogy a polgárok nem tudnak fizetni, nekik bizonyíték kell arra, hogy az adószedő minden megtesz az eredményes adóbehajtás érdekében. Ezért indult aztán meg a rendőr, a szekeres s a végrehajtó... Szükszerű együttes. S hogy az adófizető polgárság belepusztul: ki gondol itt a holnappal? Rossz a százalékarány a kivetett és behajtott adóösszegek között s ezt meg kell javítani. Hogy esetleg netalán a kivetések körül is hiba lehetett, hogy olyanokra vetettek ki adót, akiknek nincs meg még a betevő falatjuk sem s csak azért nem felebbezték, mert úgy sincs mit felhajtani rajtuk: ki kérdezi ezt ma? Ki nézi ma azt, hogy a kivetések nem voltak reálisak!

Az iparosság egyik igen tekintélyes vezérével beszélgetünk.

— A hiba az adókiadások körül kezdődött, mondja. A múlt év óta legalább 30-40, egyes szakmákban azonban 60-70 százalékkal is csökként a kereseti lehetőség. Az eredeti adókiadásoknál mégis mindenkinek a tavalyi adóját hagyták meg. Ez még csak a kisebb baj lett volna. Mindenki felebbezett. Próbálkoztunk. De a kincstár képviselője is felebbezett. Megtörtént aztán az a képtelenség, hogy majdnem az egész vonalon, a nagyon lecsökkent kereset dacára, 20-30 százalékkal felemelték mindenkinek az adóját. Most aztán a szegény adóbehajtkokat nyúzzák, mert rossz a behajtási

arány.

— Egyes iparágak még a rezst sem keresik meg. Az építőipar teljesen pang. Az utolsó évben összesen három építkezésről tudok. A pékipart teljesen tönkreteszi a kenyérbélyeg. Nem vagyunk tizen pékiparosok, de eddig már 85.000 lejnyi bírságot róttak ki ránk. Mert senki sincs tisztában a törvény homályos rendelkezéseivel, amelyet a speciális erdélyi viszonyok teljes ismerete nélkül hoztak. Még maguk a hatóságok sem. De a bírságokat azért kegyetlenül kirójják.

— A közszállításokat nem fizetik. Pénz ide sehonnan sem jön, de innen mindent elvisznek adóba: honnan legyen hát pénz

zünk és meddig bírjuk ezt még, annak senki sem a megmondhatója. Rakhatják a szekérre, vihetik az adóhivatalba a holmijainkat. Hatalmas raktárházakat bérelhetnek erre, csak azt érik el vele, hogy tönkreteszik az adóalanyokat. De amíg nem javítják a kereseti lehetőségeket, a míg egészséges gazdasági politikával fel nem segítik a parasztságot s amíg le nem szállítják az adókat a polgárság teherbíróképességének a színvonalára, addig hiába sanyargatják az itteni adóhivatal tisztviselőit. A sirás több lesz, az elkeseredés nagyobb lesz — de az adóbehajtási arány semmivel sem lesz jobb.

Az újságíró leteheti a tollat. Nem tudott hozzá semmit ahhoz, amit azok mondtak, akik nem mint ő, szemlélői, de szenvedő alanyai ennek az életnek. Leírta úgy, egyszerű szavakkal. A krónika leteheti a tollat, s mehet aludni. Ha tud. Az erdélyi miniszter most érkezett hazza körutjáról. Azt mondotta, hogy az adókiadások és behajtások mindenütt méltányosak. Ő tehát mehet aludni, mert ő tud.

Ő tudniillik csak a prefektusokat látogatta végig, nem a népet...

Kóbor Simon.

Ujra elhalasztották a döntést a csiki magánjavak ügyében

Genf, szeptember 3.

A Népszövetség tanácsa elé került ismét a csiki magánjavak ügye, mivel a múlt ülésen történt elhalasztás indoka, hogy a román kormány megengedte a tanácsnak, hogy a döntést újabb halasztásra elvitatott tulajdont az igazság és a méltányosság szellemében helyreállítsa — idő is elegendő állt rendelkezésre — de hát az igazi jóakarat hiányában nem csináltak semmit.

Igy került újra a Népszövetség elé a csiki magánjavak ügye, de ama vára-közás ellenére, hogy most döntés történik, újra elhalasztották a határozatot.

Az előadó japán delegátus általános meglepetésre azt az előterjesztést tette a tanácsnak, hogy a döntést újabb halasztás el és pedig a tanács januári üléséig. Az előadó azzal indokolta meg a halasztást, hogy panaszt tevő székelység újabb kérvényeket nyújtott be a román kormánytól kiküldött bizottsághoz, s ennek következtében újabb adatok beszerzése vált szükségessé.

Az előadó kíváncsiságára Antoniadé, Románia képviselője kijelentette, hogy a román kormány törekedni fog rá, hogy mielőbb megengedje a tanácsnak a döntést.

A vulkáni szénbánya fölött kimondatott a halálos ítélet

Munkás-küldöttség utazott Bukaresztbe, de kevés eredménnyel tér vissza a bányászokhoz

Déva, szeptember 5.

Foglalkoztunk már a vulkáni szénbánya végleges bezárásával, mely esetben nemcsak a bányászás szűnne meg, de magával vonná ez a vulkáni ipari és kereskedelmi élet a mai helyzetnél is sokkal súlyosabb letörését. A bánya bezárásának terve miatt a zsilvölgyi munkásszervezetek állandó gyűléseket tartanak és állandóan tiltakoznak a vulkáni bányáuzem leállításá ellen. A múlt hó 23-iki gyűlés alkalmával, elhatározta a szervezet, hogy

négytagú bizottságot küld a Bukarestben székelő bányavezérigazgatósághoz. A bizottság hivatva lesz vizálni sérelmüket s kérni az igazgatóságot, hogy a bánya már folyamatba vett bezárásától tekintsen el.

A négytagú bizottság, melynek tagjai Mihaila Petru zsilvölgyi bányásztitkár, Látyes Fülöp, Radu Miklós és Pozsonyi Károly bányászok voltak, a napokban el is utazott Bukaresztbe. Felkereste Jonescu Mirceat, a bánya vezérigazgatóságának igazgató-mérnökét s előbb írásban, majd élőszóban is előtárta a helyzetet, kérve a

bánya tüzembehagyását. Kérésükre azonban Jonescu igazgató sajnálkozva mondta: „s a gátat”.

A vulkáni bánya bezáratása meg-meghatározott elhatározott dolog, termelését a petrozsenyi és lupényi bányák között osztották fel.

A küldöttség erre felkereste German Eftimiu szociál-demokrata képviselőt, aki azonnal interveniált a munkásság érdekében Cunesco munkügyi vezérigazgatójánál. Ennek eredményeképpen a munkásküldöttség ígéretet kapott, hogy a vulkáni bányászokat átteszik a többi zsilvölgyi szénbányákhoz, úgy, hogy legalább munkásbocsátások nem lesznek. Továbbá elhatározták, hogy

speciális bizottság fog kiszállani Vulkáni bányák s a helyzet tanulmányozására s a bizottság jelentésétől lesz függővé a vulkáni bánya bezárását.

A zsilvölgyi bányászok s velük együtt a Zsilvölgye egész lakossága most kíváncsi-an tekint az anket elé, amitől Vulkáni élete függ.

Telefon 145

Redoute Mozzó

BRASSÓ

Ma szombaton és vasárnap

Szerelem parancsra

című 100%-os német beszélőfilm.

Szellemesség, bonyodalmak, mulatságos szituációk között Olga Tschechova, Hans Junkermann, Johannes Riemann művészei osztják.

Előzőleg: Hírado, Nautilus, Micky-Maus. Csak számozott helyek. Elővétel és előjegyzések d. e. 10-től.

Vasárnap d. e. 11 órakor MATINÉ: „Szöke csalóány”

Köztisztviselők, diákok és tisztelőknek 25% kedvezmény.

Következő műsorunk egy világláger! Címe:

„Egy pezsgős éjszakán”

a legszebb, vidám, bűbajos, lüktető tempójú és slágerekben gazdag hangos filmoperett Szöke Szakáll-al.

SEPTEMBER 2.

Az izgalom még mindig nagy Dobrudzsában

Eltemették Hristu Stefanoffot, akinek a koporsójára a nemzeti- parasztpárt is koszorút küldött

A macedo-diákok ablakbeveréses tüntetést rendeztek a temetés előtt
Nemzetközi vizsgálóbizottságot kér a dobрудzsai bolgár kisebbség

Bukarest, szeptember 5.

A dobрудzsai bolgár nép általános gyász közepette tegnap délután temették el Bazargicban a macedo-román—bolgár világlángosok legújabb áldozatát, Hristu Stefanoff volt képviselőt, akit — amint erről részletesen beszámoltunk —, politikai bosszúból Jon Patoni, az ottani bejelentő-hivatal főnöke gyilkolt meg szerdán este a városka korzóján.

Az ismert bolgár kisebbségi vezető hatalmas tömeg részvételével három pap temette, akiknek egyike a székesgyházban tartott gyász-szertartás befejeztével megindító beszédet tartott, amelyben különösen kiemelte a

Petculescu román őrmester és Stefanoff meggyilkolása közötti összefüggéseket

egyaránt elítélte mindkét merényletet. A koporsót úgy a háztól a katedrálisig, mint onnan a temetőbe a bolgár egyetemi ifjuság csapata karon vitte. A sírnál Ljuben Stanneff, az Obnova (Újjászületés) című bolgár kisebbségi lap főszerkesztője tartott gyászbeszédet. Mély benyomást keltett, hogy a bolgár egyesületeken és vezetőségi testületeken kívül

a nemzeti parasztpárt is koszorút küldött

Stefanoff koporsójára.

A gyász jeléül a bolgár kereskedők egész nap zárva tartották üzleteiket. A temetés minden incidens nélkül folyt le, előzőleg azonban

a macedo-diákoknak egy csoportja, a mely Petculescu csendőrmester előző napi temetéséről visszamaradt a városban, betört a több bolgár vezető-ember lakására és a helyi bolgár lap szerkesztőségének a nyomdájának az ablakait.

A rendőrség hamarosan közbelépett és megakadályozta a további zavargásokat. Általában a hatóságok központi utasítására a legszélesebbkörű intézkedéseket tettek meg a rend biztosítására és a bolgár lakosság védelmére, amennyiben az őrségeket mindenütt megkettőztették.

Ennek ellenére az elmúlt éjjel ismét komitácsi-csapat tört be két határmenti falu közé s egy telepest halálosan megsebesített.

Az izgalom egész Dobrudzsában még mindig nagy.

A románság körében fokozta a nyugtalanságot annak a híre, hogy Várnában a dobрудzsai szervezet tagjai tüntetést rendeztek a román konzulátus előtt és bezúzták ablakait.

MEGINTERPELLALTAK A BOLGÁR KORMÁNYT.

Amint Szófiából jelentik, a szobránje tegnapi ülésén Rodeff képviselő interpellációt intézett a kormányhoz Stefanoff meggyilkolásával kapcsolatban. Megkérdezte,

milyen lépéseket szándékozik tenni a kormány Bukarestben

aziránt, hogy megszűnjének a politikai merényletek a sokat szenvedő Dobrudzsában.

Az interpellációra Musanoff bel- és helyettes külügyminiszter azonnal válaszolt s kijelentette, hogy

a bolgár parlament nem vitathat olyan kérdést, amely egy más állam állampolgárának a sorsát érinti.

Igaz, hogy Stefanoff bolgár volt, de ugyanakkor lojalis alattvalója is a román államnak. Musanoff azt a reményét fejezte ki, hogy a román kormány példásan megbünteti a merénylőket. A bolgár kormány a legjobb szomszédi viszonyban óhajt élni Romániával s ebből

a szempontból csak elítélheti a politikai gyilkosságokat.

Egyébként a dobрудzsai menekültek komitéjának az elnöke újabb tiltakozó táviratot intézett a Népszövetség titkárságához s abban Stefanoff meggyilkolásával kapcsolatban kérte, hogy nemzetközi vizsgálatot rendeljenek el a dobрудzsai bolgár kisebbség helyzetét illetőleg.

Meghalt Izabella Habsburg-főhercegnő

Alfonz spanyol exkirály Budapestre érkezett

Budapest, szeptember 5

Lipót Szalvátor főhercegnek, Ileana román hercegnő apósának tegnap este Bécsben történt elhunytá után ma reggel félnyolc órakor a budapesti Fásor-szanaszatóriumban kiszemvedett Izabella főhercegnő, Frigyes főherceg felesége és Albrecht főherceg anyja. Izabella főhercegnő már hosszabb idő óta betegeskedett, magas kora azonban megakadályozta, hogy eredményesen gyógykezelték. A főhercegnő három nap óta már csak szörványosan volt eszméleténél, tegnap este pedig végleg elvesztette öntudatát. A délután folyamán, amikor még világos pillanatai voltak, feladták számára az utolsó kenetet.

Izabella főhercegnő 1856-ban született és így hetvenöt éves volt. 1873-ban ment férjhez Frigyes főherceghez és egyideig poszonyi kastélyukban laktak, majd a magyar fővárosba költöztek, ahol a vi-

lágáboru alatt Izabella főhercegnő élénk jótékonyági tevékenységet fejtett ki.

A hercegnő agóniájának hírére a cseh-szlovákiai Metternich-kastélyból Budapestre sietett Alfonz spanyol exkirály, akinek Izabella főhercegnő a nagynénje volt. Az exkirály kilenc órakor érkezett meg a keleti-pályaudvarra és így másfélórát késett. A pályaudvarról azonnal a Fásor-szanaszatóriumba hajtatott, ahol egy negyedórát tartózkodott a halott ágya mellett. Alfonz exkirálynak budapesti tartózkodása idejére a Ritz-szálloda fejedelmi lakosztályát nyitották ki. Utánállandóan két detektív őrzi.

Izabella főhercegnőt, utolsó kívánságához híven, a bécsi kapucinusok sírboltjában temetik el, ahol tudvalevőleg az összes halott Habsburgok nyugszanak.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, ma délelőtt részvételt fejezte ki Frigyes főherceg előtt.

Curtius és Schober rövidesen beadják lemondásukat

Háromtagú bizottságot küld a Népszövetség Bécsbe — Franciaország külpolitikai irányváltozást követel Ausztriától

Genf, szeptember 5.

Amint előrelátható volt, hogy Berlin és Bécs politikai köréit tragikus csapásként érintette Curtiusnak és Schobernek a német —osztrák vámuinói tervéről való lemondása. Berlinben egészen bizonyosra veszik, hogy Curtius és Schober rövidesen beadják lemondásukat.

Schober osztrák külügyminiszter egyébként a genfi lapoknak adott nyilatkozatában maga is utal erre. Kijelentette ugyanis, hogy amennyiben szükséges mutatkoznék arra, vagy pedig illetékes tényezők követelnék, távozásának semmi akadálya sincsen. Lemondási kérvényét már a Genfben való elutasítása előtt megírta. Az osztrák külügyminiszter nyilatkozatából népszövetségi körökben arra következtetnek, hogy lemondása francia nyomására történne, mert Franciaország irányváltozást követel Ausztria jelenlegi külpolitikai rezsimjében.

A Népszövetségi tanács péntek délutáni ülésén megvitatták Ausztriának azt a kérését, hogy részesítsék pénzügyi segítségben. Schober a kérés letárgyalása után köszönetet mondott a gyors megoldásért és azért a készségért, mellyel a Népszövetség Ausztria kérését teljesítette.

Erre vonatkozólag a Petit Parisien közli azt a hírt, hogy

A Népszövetség pénzügyi albizottsága háromtagú bizottságot küldött ki Bécsbe, Ausztria pénzügyi helyzetének tanulmányozására. Ez a bizottság tesz majd javaslatokat az Ausztriának nyújtandó új nemzetközi kölcsönről. A Petit Parisien értesülése szerint Schober már előre tudott erről a

megoldásról és hogy akadályokat ne gördítsen eléje, mondott le Ausztria nevében a vámuinóról.

Itt említjük meg, hogy az osztrák nemzeti bank főtanácsa pénteki ülésén úgy határozott, hogy a bankkamatláb ügyében csak a genfi tárgyalások teljes lezárása után fognak dönteni.

A hágai döntőbíróóság ítélete az osztrák — német vámuinói sorsáról ma délelőtt került hivatalosan a Népszövetség tanácsának ülésére elé. A hágai döntés a következőket tartalmazza:

Németország és Ausztria között az 1931. március 29-iki jegyzőkönyv alapján vámuügyi megállapodás jött létre, amely nem egyeztetendő össze az 1922. szeptember 4-iki genfi — ugynevezett szanálási — jegyzőkönyvvel. Ezt a döntést angol és francia nyelven szövegeztük meg. Hivatalos szövege azonban a francia.

A hágai döntést Adatci elnök, Hammar-skjöld főtitkár írták alá.

Az a nyolc bíró, aki a vámuinó ellen szavazott, a következő államokat képviselte: Franciaország, Románia, Lengyelország, Spanyolország, Kolumbia, San-Salvador, Kuba és Olaszország.

A döntés indoklása kimondja, hogy Ausztria rendkívül érzékeny pontja az európai államszervezetnek és ezért nagyon kényes lett volna a vámuinó létrejötte. A továbbiakban leszögezi az indoklás, hogy a békeszerződés értelmében Ausztria csakis a Népszövetség hozzájárulásával adhatja fel gazdasági önállóságát.

Kedvezmény a nemesített vető- magokkal dolgozó gazdáknak és gabonakereskedőknek

Brassó, szeptember 5.

A földművelésügyi minisztérium ezévből is harmincöt százalékos kedvezményt ad a nemesített vetőmagokkal dolgozó gazdáknak és tizszázalékot azoknak, akik ilyen nemesített terményeket árusítanak. Felkérlik az érdekelteket, hogy a mezőgazdasági tanácshoz (Consilieratul Agricol) küldjenek be táblázatot arról, hogy milyen magokkal dolgoztak és jelöljék meg azt, hogy milyen mennyiségben. Közelebbi információkért forduljanak a fentnevezett tanácshoz, Brassó, a Vármegei Prefektúra mellett.

Közel félmillió lej tűnt el a biharpüspöki vám- hivatalból

Nagyvárad, szeptember 5

A biharpüspöki vámhivatal jelentette a rendőrségnek, hogy a vámhivatal pénztárából eltűnt négyszáztizenhét ezer lej. Popovici Liviu vizsgálóbíró azonnal kiszállt a helyszínre és a megejtett vizsgálat alapján letartóztatta Eugénia Fritea pénztárosnőt, két grancsárt s a vámhivatal két szolgáját, akiket a lopással gyanúsítanak. Az eljárás folyik ellentük.

Szeptember 8-án szólal meg először a csiksomlyói kegytemplom új orgonája

Csiksztereda, szeptember 5.

Kis Boldogasszony napján nevezetes esemény színhelye lesz a Székelyföld ősrégi bucsujáró helye, a Szent Ferencendi atyák csiksomlyói kegytemploma. Ekkor szólaltatják meg a nagy nyilvánosság előtt legelőször a templom új, hatalmas orgonáját. Az orgonát Geyer József, a szegedi fogadalmi templom híres orgonájának alkotója tervezte és a Wegenstein-cég szerelte fel. A teljesen modern orgona hangja csodálatosan lágy és tiszta s hangszínezetében bátran versenytársa lesz a leghíresebb orgonáknak. Az orgona felszentelési szertartását Imets Károly ferences tartományfőnök végzi. A szentmise alatt a csikszteredai ifjuság zené és énekekar Gruber Szent Cecilia miséjét adja elő. Délután fél 5 órakor kezdődik az orgonahangverseny, amelynek műsorán Csipak Lajos dr. paptanár bevezető beszéde, Zsizsmann Rezső kolozsvári orgonaművész játék és Ajvász né Fejér Dóra énekesszémi szerepelnek. A hangversenyen belépődíj nem lesz, de a műsor megváltása kötelező.

Rendőrok törték be a vivóterem ajtaját és meg- akadályoztak egy párbajt

Nagyvárad, szeptember 5.

Grünstein Béla fakeskedő és Berkes István földbirtokos között incidens támadt abból kifolyólag, hogy Berkes állítólag azt a hírt terjesztette a fakeskedőről, hogy fizetéseketelenség előtt áll. A felek tegnap este kellett volna, hogy kardpárbajt vívjának, az utolsó pillanatban azonban a rendőrség betört a vivóterem ajtaját és a párbaj lefolyását megakadályozta. A párbajozók ellen megindult az eljárás.

Ismét csödbement egy nagy amerikai pénzintézet

Newyork, szeptember 5.

Maryland állam legnagyobb bankja, a „Maryland Central Company” fizetésképtelenséget jelentett be. A hatalmas pénzintézet baltimorei főintézete, tizennégy vidéki fiókintézettel egyetemben bezárta kapuit. Ertesülésenk szerint, a fizetésképtelenség állítólag csak átmeneti jellegű, mert a bank aktíváinak összege jóval túlhaladja a passzívát.

Statárium a rablók — vagy az ukránok ellen?

Varsó, szeptember 5.

A lengyel kormány részleges statáriumot rendelt el az egész ország területére, különösképpen azonban Keletgaliciában. A statáriumra állítólag a legutóbbi sorozatos rablótámadások adtak okot, valószínű azonban, hogy az ukránokon akar ütni egyet a kormány.

CEGÜNK FENNALLASANAK

25 éves
jubileuma

ALKALMAVAL VEVOINKNEK
EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDI-
GINÉL IS NAGYOBB KEDVEZ-
MÉNYEKET NYUJTJUK!

SZÉKELY és RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYAR
RT.
MAROSVÁSARHELY

Hékok: BUKAREST
BRASSO
NAGYSZEBEN

Kedvező fizetési feltételek!
Garantált minőség!
Szenzációs árak!

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő bors-
menta-fogpép. Egy tubus
ára 20 Lei és 32 Lei.

Merénylet az olasz gyarmatügyi miniszter ellen Párisban

Páris, szeptember 5.

Ma délelőtt könnyen végzetessé válható merényletet kíséreltek meg a jelenleg Párisban tartózkodó Di Bono olasz gyarmatügyi miniszter ellen, aki a gyarmatügyi kiállítás megtekintésére érkezett Párisba. Di Bono éppen elhagyta az olasz követség épületét és már autójába szállt, amikor hirtelen egy feldultarcu férfi felrántotta annak ajtaját és szidalmakkal halmozta el a minisztert. A lármára detektívek siettek elő, akik a merénylet lefoglalták, ennek azonban még volt annyi ideje, hogy a nála levő tört, amellyel nyilván végezni is akart Di Bonoval, messzire eldobja magát. A miniszter ezután elindult autójával, míg a merénylet a rendőrségre szállították, ahol megállapították, hogy Cavallieri huszonhat éves milánói gépész azonos, aki Párisban az antifasiszta szervezet tagja. Letartóztatták.

MacDonald ellenezte, hogy fia is elhagyja a munkáspártot

London, szeptember 5.

J. H. Thomas dominium- és gyarmatügyi miniszter Malcolm MacDonaldot, a miniszterelnök képviselő fiát államtitkárává nevezte ki.

Maga a miniszterelnök a leghatározottabban ellenezte, hogy a fia a nemzeti kormányt támogassa, sőt azt tanácsolta neki, hogy menjen ellenzéki a Labour Party zömével együtt, nehogy sokat igé-

rő politikai jövőjét teljesen tönkretegye. Malcolm MacDonald azonban vonakodott atyja tanácsát követni sőt a parlamenti Labour Party értekezletén erősen beszédben szállt sikra a kormány mellett. A két polgári párt vezére Stanley Baldwin és Sir Herbert Samuel erre egyhangulag követelték, hogy bátorságát a kormány államtitkársággal jutalmazza.

Szeptember 8-án Budapesten folytatják a magyar—cseh kereskedelmi tárgyalásokat

Budapest, szeptember 5.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar—csehszlovák kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat szept. 8-án Budapesten folytatják. A csehszlovák kormány Friedmann dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével a következő delegációt küldötte ki a tárgyalásra:

Martínek osztályfőnök a kereskedelmi minisztérium képviselője Deyl dr. miniszteri tanácsos és Cermak dr. osztályfőnök, a külügyminisztérium képviselője Skorkovszki osztályfőnök, a földművelésügyi minisztérium képviselője pedig Pazdenka dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint Martílik dr. miniszteri tanácsos.

A király magához kérte a miniszterelnököt

Bukarest Jorga közeli lemondását várja

Bukarest, szeptember 5.

A belpolitikai életnek nagy szenzációja van, amelynek előreláthatólag számottevő kihatása lesz a közeljövőre. Az uralkodó ma délután kihallgatáson fogadta Jorga miniszterelnököt, aki Venizelos ittléte óta, tehát mindegy három hete, nem fordult meg az udvarnál. A fővárosi ellenzéki lapok, de a tekintélyes „Adeverul” sem tartja kizártnak, hogy a kihallgatáson sor kerül Jorga távozásának kérdésére is, sőt az utóbbi lap azt állítja, hogy a miniszterelnök ezuttal már az uralkodó elé is terjeszti lemondását.

Politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy az uralkodó kénytelen lesz a kormányváltás idejét legalább egy héttel kitolni, hogy Jorga távozása, akit a király, mint tudóst, nagyra becsül, megfelelő formák között meheszen végbe. Az „Adeverul” szerint Jorga visszavonulása az egész jelenlegi kormány letűnését jelentené, valószínű azonban, hogy új miniszterelnökkel a kormány élén úgy Argetoianu, mint a többi miniszterek megtartják tárcáikat.

Ugyancsak kihallgatásra jelentkezik a közeljövőben Duca is, aki mint ismeretes, jelenleg besszarábiai köruton van. Teendői elvégzésével ő is azonnal audienciát kér a királytól és csak azután bonyolítja le régóta tervezett külföldi útját, amelynek során huzamosabb ideig fog tartózkodni Londonban és Párisban.

25 lej miatt meghalt Dr. Gergely Dávid, régi nagyváradi orvos

Szomorú fejezet az intellektuális nyomorúságból

Nagyvárad, szeptember 5.

Az intellektuális pályákon is érezhető nyomorúságnak lett az áldozata dr. Gergely Dávid régi nagyváradi orvos, aki tragikus körülmények között halt meg ma éjjel Nagyváradon. Dr. Gergely tegnap délután — rendes szokásához híven — a klubjában töltötte az időt és eközben mellfájdalmakról panaszkodott jelenlévő kollégáinak. Egyik orvos-társ nyomban megvizsgálta és megállapította, hogy dr. Gergelynek szívgörcsei vannak. Orvosságot irt neki, hogy azonnal hozassa meg és vegye be. Dr. Gergely előszólitotta a klub küldöncét és azt mondta neki:

— Itt van fiam száz lej. Ha nem kerül többre ötven lejnél, akkor csináltasd meg ezt a receptet.

Dr. Gergely, a régi, közbecsülésben álló nagyváradi orvos, az utolsó szavát adta oda az orvosságra.

A küldönc nemsokára visszajött. Az orvosság hetvenöt lejbe kerül — mondotta — nem hoztam el.

— Rendben van — mondotta dr. Ger-

gely. Ezután nemsokára eltávozott a klubból és hazatért lakására.

Ma reggel takarítónőjének feltűnt, hogy az orvos szobájában ég a villany. Nem tudta mire vélni ezt és besietett gazdájához, akit felöltözve, mozdulatlanul talált az ágyán. Dr. Dávid Gergely halott volt. A takarítónő azonnal értesítette a hatóságokat, amelyek megállapították, hogy dr. Gergely tegnap este, miután hazatért, ledőlt az ágyra, miután hirtelen rosszul lett vehetett rajta erőt és, szívszélhűdés következtében, rövid idő múlva kiszenvedett.

A szerencsétlen sorsu orvosnak az utóbbi időben rosszul ment és mindenki tudta róla, hogy súlyos anyagi gondokkal küzd. Halála tulajdonképpen huszonöt lej miatt következett be, mert — az orvosok véleménye szerint — ha a kollégája által felírt gyógyszert megcsináltatta volna, bizonyára nem következett volna be a katasztrófa. Dr. Gergely Dávid halála az egész városban nagy részvétet keltett. Ötvenöt éves volt.

Hát már ez is „dumping“!? Miért?

Mert reálisan kalkulálunk?

Mert a Vestis megelégszik a minimális haszonnal?

Mert saját gyárainkban vásárolunk és így a „VESTIS“-nél jól és olcsón lehet vásárolni?

Mert a „VESTIS“ 20—50% engedménnyel adta és adja el a maradékokat?

Nem! Mondhatnak amit akarnak.

A „VESTIS“ mégis a legelőnyösebb beszerzési forrás.

A „VESTIS“ továbbra is kevés pénzért jó árut ad.

A „VESTIS“ nem kullog, hanem legelől halad a viszonyokhoz való alkalmazkodásban.

Próbálja meg bárki, vásároljon a „VESTIS“-nél és jövőre elégtétellel fogja megállapítani, hogy jól lehet a szövetet már nagyon régen vette és a ruhát állandóan viseli, az mégis olyan, mintha új lenne, pedig igazán nagyon kevésbe került.

„VESTIS“ R. T. Brassó, Lensor 26

SOCIÉTÉ LUMIERÉ PARIS—LYON

Ajánlja guármányait, u. m.:

Lemezek I. széria: Sigma, etiq-bleue, Opta bande mauve, violette, diapositive.

Lemezek II. széria: S. E., ortho.

Autochrom lemezek, rollfilmek, blockfilmek, színesfilmek, C. P. Lypa, Rhoda, Lugda papirok, Ruma (miniatűrök részére) stb.

Speciális vegyi készítményeit, amatőr gépeit.

A Lumière márka 50 év óta be van vezetve Romániában és vetekedik minden tekintetben a legjobb ismert márkákkal.

A mozgókép és a színes fénykép Dr. Auguste és Louis Lumière találmánya; nevezett tudósok ma is foglalkoznak hasonló kutatásokkal.

Viszonteladókát keresünk az ország minden városában.

FÖLERAKAT:

ARTHUR RYSER SUCC.

Bukarest I. Calea Moșilor 95.

Az új szezonra

felajánljuk a rádióamatőröknek szeptember 1-től 30-ig

az eredeti

TELEFUNKEN

három lámpa sorozatot, bármely 3 lámpás rádiókészülékhez, akkumulátorral, vagy elemmel,

Lei 543'—

meglepően olcsó áron.

Vidéki viszonteladóknak engedmény!

Vidéki szétküldés akontó fizetés ellenében.

Vezérképviselő és főlerakat:

„CRYPTON” műszaki iroda

BUKAREST I.

Strada Sft. Vineri 8. emelet

Telefon 345—44.

Megőrült egy szamosújvári szeszgyáros, mert bűnügyi zár alá vették üzemét

Madgearu a fekete-szesz-visszaélések spiritus rektora?

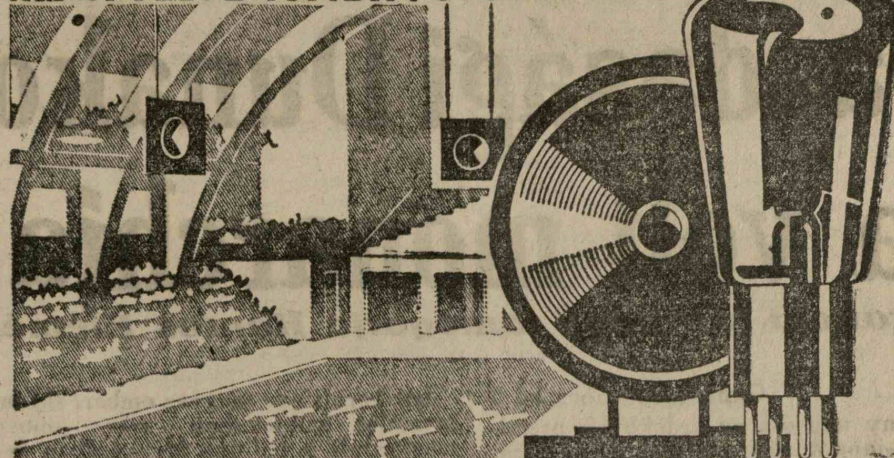
Kolozsvár, szeptember 5.

A fekete-szesz-láznak esett áldozatul tegnap egy Szamosújváron lakó szeszgyáros, akinek Kolozs megyében van gyára. A hatóságok az üzem területén házkutatást tartottak, aminek utána az egész telepet bűnügyi zár alá vették. A Szamosújváron lakó tulajdonos az esti órákban értesült gyárának lepecsételéséről, a mi annyira felizgatta, hogy súlyos idegrohamot kapott, amit sem huzátartozói, sem az előzető orvosok nem tudtak megkezelni. A szeszgyárost csak a legnagyobb nehézséggel sikerült autóbá tuszkolni és a kolozsvári elmegyógyintézetbe szállítani, ahol azonnal kényszerzubbonyt adtak rá. Az orvosi vizsgálat eddig még

nem tudta megállapítani, hogy vajjon csak egy erősebb idegrohamról van-e szó, vagy pedig a szerencsétlen ember ténylegesen megőrült-e?

A másik szenzációja a fekete-szesz-ügynek az a per, amely szeptember 28-án fog lezajlani a kolozsvári bíróság előtt és a melynek szereplői Stelian Popescu, az „Universul” főszerkesztője és Madgearu volt kereskedelemügyi miniszter lesznek. A per anyaga az a vád, amellyel Stelian Popescu illetve Madgearu és amely szerint a volt kereskedelemügyi miniszter volna a fekete-szesz-visszaélések spiritus rektora. Madgearu emiatt beperelte Stelian Popescut, akinek most a bíróság előtt kell felelnie állításáért.

GRAMOFON-MIKROFON ERŐSÍTŐK
NAGYTELEFESÍTMENYŰ CSŐVE

VATEA
PX 430... 6 WATT
PX 460... 12
PX 4100... 25
PX 4100... 50

Vezérképviselő: VERTES VILMOS, mérnök, ARAD

A román rádió sürgős megoldást követelő problémái

Olcsó készülékek — magas előfizelési díjak

A román rádió és a kisebbségi kultúra

Brassó, szeptember 5.

Az augusztus 30-án megnyílt bukaresti autó és léghajózási kiállítás kereteiben hatalmas méretű mintavásárt rendeztek a rádiópiac legfrissebb újdonságainak bemutatására és ismertetésére. Ezt az alkalmat szeretnők felhasználni arra, hogy sebtében rámutassunk néhány kérdésre, amelyet a romániai rádióhallgatók érdekében már a bukaresti rádiótársaság megalakulása és a bukaresti adóállomás üzembehelyezését követő hónapokban meg kellett volna oldani.

MÉG MINDIG NEM ELÉG-GÉ NÉPSZERŰ

Azzal a szomorú megállapítással kell kezdenünk, hogy a rádió Románia lakossága között még mindig nem emelkedett népszerűségnek arra a fokára, amelyet a nyugati és északi államokban már évekkel ezelőtt biztosított magának a XX. század e legragyogóbb technikai csodája. Ok után kutatva, magára a rádiótársaságra kell a felelősséget áthárítanunk. — Már kezdetben olyan magas összegben szabták meg az

évi rádióelőfizetési díjakat, hogy a rádióbevezetés fényűzését csak igazán tehető emberek engedhették meg maguknak.

nem is beszélve arról, hogy a tekintélyes vámbehozatali illetékek miatt is tetemesen megdrágított készülékek beszerzése is óriási anyagi megterhelést jelentett. Ma már valamennyire olcsóbb lett a rádió, mert az évi 600 lejes előfizetési díj első pillantásra nem is látszik magasnak. Csakhogy időközben annyire megviselte a lakosság teherbíró képességét a gazdasági válság, hogy a rádióelőfizetők száma és a rádiótársaság bevételi forrásai még ma sem érte el a szükséges színvonalat.

Az utolsó három esztendő a rádióipar hallatlan megerősödéséhez vezetett. Ez pedig együtt járt a legegészségesebb versennyel, amely végeredményben a rádiózók javát szolgálta, mert a 4—5 év előtti rádióárak szinte a felükre morzsolódtak le és a rádiókészülékek beszerzése ma már nem jelentene elviselhetetlen anyagi áldozatot, ha a gazdasági válság itt is nem éreztetné a maga gátlásait.

A széles néptömegek javára...

Az volna tehát a román rádió szempontjából a legsürgősebben megoldandó feladat, hogy széles néptömegek részére még inkább hozzáférhetővé tennék a rádió áldását. Le kell szállítani újból a rádióelőfizetési díjat. Csak ez a megoldás segíti előre és juttatja fejlődési lehetőséghez a román rádiótársaságot. A külföldi példák mindegyesire megadják azt az irányt, amelyben a probléma megoldása rejlik. Németország, amely a nagy európai krízis pillanatnyi elhárítása után sincs a legrózsább gazdasági helyzetben, nagyon messzemenő előzékenységgel igyekszik nemcsak új rádióelőfizetőket toborozni, hanem a már meglévőket is megtartani. A birodalmi postaminiszterium nemrég adott ki egy rendeletet, amely a munkanélkülieknek elengedi az egy havi rádióelőfizetési díjat. Hasonló kedvezményt biztosít azoknak a keresetnélkülieknek is, akiket jótékonysági intézmények segíyeznek. Ez az egyetlen példa is mutatja, hogy a rádió nemcsak üzlet, hanem valóban a század humánus szellemének megfelelő kulturális intézmény is.

amely a legszélesebb körben való elterjedés érdekében áldozatokat is hoz.

De nem csak ezek a gazdasági tényezők nehezítik meg a romániai rádió népszerűségét. Mai szervezetszervezésével és berendezésével a bukaresti adóállomás sem szolgálhatja egy ilyen kevert népi államban a nyelvben és kultúrában eléggé különálló többségi és kisebbségi népelemek szükségleteit. Mig például a csehszlovák rádiótársaság adóállomásai rendszeresítették a magyar és tót nyelvű lakosság bekapcsolását szolgáló műsorokat, ha csak a hírek magyar és tót nyelvű leadásában is, a bukaresti rádió kezdettől fogva szigorúan román nemzeti célokat szolgált. Igaz ugyan, hogy elvettve magyar, vagy más kisebbségi szó is felcsendült a bukaresti stúdióban, de azok csak alkalmi szereplések voltak és semmit sem jelentettek a magyar kisebbség érdeklődésének felkeltésében. Pedig milyen nagy és kölcsönös nyereség volna, ha például

budapesti s igen jól bevált mintára a bukaresti rádió is bevezetné a kisebbségi nyelvtanfolyamokat és rendszeresen helyet adna a kisebbségi

irodalom, a kisebbségi művészet arra érdemes reprezentánsainak.

MI VAN A KOLOZSVÁRI STÚDIÓVAL

Néhány hónappal ezelőtt a sajtó arról számolt be, hogy a romániai rádióállomások számát növelik s többek között Kolozsváron is stúdiót építenek. Nem tudjuk, hogy ez az életrevaló terv mikor valósul meg, de már jóelőre, a legmélyebb és legősztébb kulturközeledés céljának szolgálatában szögezzük le azt

Székelyudvarhely nagy napjai

Kommunistákkal „tévesztették” össze a székelyudvarhelyi katolikus kongresszusra igyekvő híveket

Gyártás Elemér és a püspökök közbelépésére a megyei prefektus intette le a túlbuzgó csendőröket

Székelyudvarhely, szeptember 5. Ma reggel óriási érdeklődés mellett megkezdődött Székelyudvarhelyen a hatodik római katolikus országos nagygyűlés. Mint ismeretes, Erdély katolikus társadalma már régebben meghívta a lélekemelő ülése

Bangha pátert és Huszár Károlyt, a volt magyar miniszterelnököt.

Annakidején olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány nem adott beutazási engedélyt a magyarországi katolikus mozgalmak két kiváló vezérének s ezért általános örömet okozott, hogy ugy Bangha páter, mint Huszár Károly akadálytalanul részt vehetnek a székelyudvarhelyi nagygyűlésen.

A nagygyűlésnek külön érdekességet kölcsönöz az a tény, hogy dátuma egybeesett a kommunisták által tervezett: vörös nappal és ez kinos és sajnálatraméltó félreértések sorozatát pontja maga után.

A hivatalos hatóságok annyira megrémültek a kommunista mozgalmaktól, hogy

a székelyudvarhelyi katolikus nagygyűlést is kellő óvatossággal és elővigyázatossággal kezelendő megmozdulásnak tekintették.

Erre vallanak a Csíkszegye különböző községeiből beérkezett jelentések, amelyek szerint a közigazgatási hatóságok minden áron

meg akarták akadályozni a székely falvak katolikus hívőinek felvonulását

és egyenesen félrevezették a csíki katolikusokat. Jelentéseink szerint Csíkszeredán még pénteken reggel kidoboltatták, hogy a székelyudvarhelyi katolikus nagygyűlést elhalasztották s a vármegyei prefektúra 10.300 számú rendeletére hivatkoztak, amely a nagygyűlés elhalasztásának tényét közölte a csíkszeredai közigazgatási hatóságokkal. Jelentéseink szerint nemcsak Csíkszeredán, hanem a megye többi községeiben is hasonló módon akarták a hatóságok megakadályozni a lakosság felvonulását Székelyudvarhelyre.

az óhaját és kívánságát, hogy a kolozsvári stúdió megteremtése legyen a legjobb és legtermészetesebb alkalom a kisebbségi kultúrának az állam egyetemes kultúréletébe való bekapcsolására.

S egyúttal a román rádiótársaság üzletmenetének fellendítésére is.

A bukaresti autó és repülőkiállítás keretei között megrendezett rádiómintavásár alkalmából el kellett mondanunk végre ezt a néhány megjegyzést. A rádió népszerűsítése nem a szigorúan üzleti érdekeket szem előtt tartó bemutatókon kezdődik és végződik. Ezt a szempontot a román rádiótársaságnak is fel kell ismernie, mert a rádió és az ether ma már közkincese az emberiségnek és a legkövetlenebb szórakozási és művelődési lehetőséghez hozzá kell juttatnia a román állampolgárok eddig be nem kapcsolt rétegeit is. És ki is kell szolgálnia őket, a tőlük beszédett és beszédendő anyagi hozzájárulás ellenszolgáltatásaképpen.

Ennek ellenére még szombaton megindultak a Székelyudvarhely felé tartó tömegek, kereszttel és templomi zászlókkal, zsoldárokat énekelve. A hatósági tulbuzgóság a hívők menetét más eszközökkel igyekezett most már visszatartani. A békésen haladó tömegeket forrongó kommunista tüntetőknek tekintette s a Megváltó kinszenvedéseit példázó keresztet épp olyan gyanakvással nézte, mintha vörös lobogó lengett volna a menet élén. A felvonuló menetet csendőrök állították meg utközben és nem engedték tovább Székelyudvarhely felé.

Amikor a hatósági tulbuzgóság a nagygyűlés-vezetés tudomására jutott, Gyártás Elemér dr. szenátor a püspöki karral együtt a székelyudvarhelyi vármegyei prefektusnál kért orvoslást e súlyos sérelem ellen. A vármegyei prefektus azonnal intézkedett, hogy a katolikus hívők ezreit feltartóztatás nélkül engedjék be Székelyudvarhelyre.

Ilyen, eléggé el nem ítéltető hatósági kilengések után, szombaton reggel vette kezdetét a székelyudvarhelyi országos nagygyűlés. Fiedler István szatmári püspök fényes papi segédlettel csendes misét celebrált. Fél 10 órakor kezdődött meg a Katolikus Népszövetség nagygyűlése Betegh Miklós beszédével. Utána Sándor Imre, majd Biró Lajos s végül Blédy Géza tartottak előadásokat. Fél 11 órakor a Katolikus Akadémia nagygyűlését tartották meg a katolikus kollégium tornacsarnokában. Nemethy Gyula dr. megnyitó beszéde után György Lajos dr. főtitkár olvasta fel jelentését, majd Szeplény János dr. és Zomber Lajos dr. tartották meg székfoglaló előadásukat. Pacha Ágoston dr. temesvári püspök és Pál István székelyudvarhelyi apátplébános meleg szavakkal üdvözölték a katolikus kultúra előmozdítását célul kitűző akadémiát.

A székelyudvarhelyi nagygyűlés vasárnapi programjának Bangha páternek és Huszár Károlynak előadásai adják meg az érdekességet.

Telefon 518. „Modern Mozzó” BRASSÓ

Ma, szombaton és vasárnap a szezon legnagyobb világságere. Premier!

„GROCK”

Németül beszélő hangos filmsláger, mely a világ leghíresebb bohócának életét tárja elénk.

Partnerei a legszebb és legkedvesebb nagy művész

Liane Haid, Betty Bird, Harry Hardt, Szőregy Gyula.

Vasárnap délelőtt 11—1 óráig nagy matiné!

Pat-Patachon esete

Josefine Bakerrel. — 10—15 lejes helyárak.

Gazdasági Dunakonfederáció a volt monarchia területén

A francia kormány támogatja Hantos Elemér életrevaló koncepcióját

Genf, szeptember hó 5

Néhány nap óta az érdeklődés premier plan-jába került egy vaskos emlékirat amelyet egy magyar ember, Hantos Elemér volt államtitkár, egyetemi tanár dolgozott ki Középeurópa ujjaépítéséről. A legkedvezőbb pszichológiai pillanatban került nyilvánosságra a terv, mert Ausztriának a németekkel tervezett vámuniójáról való lemondása után egy radikális új gazdasági rendszer szükségessége merült fel, amely a beteg Európa legbeteggebb részén, Középeurópában kezdené el a gyógyítást.

Hantos Középeurópa új gazdasági korának fanatikus előharcosa a tudósok szerénységével. Nem is mert volna nyilvánosság elé jönni, ha fel nem bátorítja erre Briand testi-lelki jóbarátja Le Troquer szenátor, aki mint az Európai Vámegegyesület elnöke ráirányította a francia kormány figyelmét arra az évtizedes szívós és nagykonceptiójú munkásságra, amelyet a tehetséges magyar közgazdász a békeszerződések által szíjjelszádbalt középeurópai gazdasági terület ujjaépítése érdekében kifejt.

Amit a Népszövetség teremtett eddig gazdasági téren, az — egyenlő a nullával. Jól tudják már Genfben is, hogy néhány nemzet megélhetési színvonalá mennyire a mélypontjára süllyedt és hogy már csakis olyan tervvel szabad előhozakodni, ami nem elmélet és nem kísérlet, hanem a legtöbbet szenvedett középeurópai terület államai számára reális kivezető utat nyújt a mai gazdasági, erkölcsi és politikai káoszából.

Hantos elmés terve merőben új arcot adna a mai Európának. Illetve nem is volna egészen új, leginkább Európa háborúelőtti arculatjára emlékeztetne.

A volt monarchia területén létező államok között

teremtene új kereskedelempolitikai, ipari és mezőgazdasági kapcsolatokat,

tekintve, hogy a Duna mentén tengődő nemzetek sorsa szervesen összefügg, állami gazdasági szervezete egymást tökéletesen kiegészíti. Hantos minden részletre kiterjedő figyelemmel írta le kerek kétszáz oldal terjedelmű emlékiratában, hogy az eddig megkísérelt szövetségek fiaskója után (német-osztrák vámunió, kis-antant stb.), miképpen kel lezeknek az államoknak

a szíjjeldarabolt gazdasági terület erőit abba az egységbe visszaállítani, amelyet elkerülhetetlenül megkíván a gazdasági fejlődés rendje.

A feltűnést keltő terv a Dunamedence problémáját úgy igyekszik megoldani, hogy még az eddig féltékenységük folytán szembenálló hajózási társaságok is megtalálják a közös érdeküket, együtt használhassák a kikötőket és az állomásokat, a Dunán pedig meginduljon az a kereskedelmi forgalom, amelyből az összes folyómenti államok termelői és fogyasztói a legnagyobb előnyöket meríthetik.

Hantos azt javasolja, hogy az Európa Bizottság kebelében teremtsenek egy középeurópai bizottságot,

amelynek kerete között a legkönnyebben kapcsolatba kerülhetnének egymással az érdekelt kormányok. Ez a bizottság ültetné át a valóságba Hantos nagystíli gazdasági elgondolásait és készítené elő az utját Középeurópa új gazdasági szervezeteinek.

Nemzetközi körökben, mégpedig nemcsak a gazdasági tényezők, hanem a politikai személyiségek is egyre jobban értékelik az új kollaborációs eszmé horderejét. A német lapok vezető helyen méltatják az érdekes elgondolást, sokan meg úgy vélekednek, hogy évek óta ez az első terv, amely

az annyira szükségesnek tartott kollaborációt nem a véletlen szerencsétől teszi függővé,

hanem pusztán attól, vajjon őszintén kívánják-e a realizálásukat az érdekelt kormányok?

Minden esetre erősen latba esik a jelenlegi európai erőviszonyok mellett az a körülmény is, hogy a francia kormány jó szemmel nézi a magyar egyetemi tanár terveit és szívesen támogatja azokat.

Igy került egy magyar ember, aki nem hivatalos küldetésben már többször megfordult a politika Mekkájában és a kinek friss elgondolásai eddig mindannyiszor megakadtak a népszövetségi szaktanácsok mechanizmusában, most váratalnúl a politikusok és az újságírók érdeklődésének fókuszába.

Hantos Elemér elhárít magától minden érdemet:

— Az én munkásságom csak a tervek kidolgozására szorítkozott és ezzel ki is merült. A megvalósítás az építészek dolga. És bár könnyebb az új Európa gazdasági szervezetéről tervet kidolgozni, mint azt keresztülvinni, szent meggyőződésem, hogy sor kerül a megvalósításra is.

Nem gazdasági lehetőségeken és technikai keresztülvihetőségeken, hanem pusztán csak az akaraton és jószándékon mulik, hogy eszméket, amelyet most már valamennyi középeurópai országban működő ilyen irányú intézetek terjesztenek, átültethessék a valóságba.

Hantos Elemér együttműködési terve a legközelebbi napokban foglalkoztatja a Népszövetség Európa Bizottságát.

S. I.

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet egy tordai öregasszony ellen

A könnyelmű életmódja miatt kitagadott leány biztatja fel a gyilkosságra a támadókat

Torda, szeptember 5.

A közelebbi napokban a kora délutáni órákban a város egyik legforgalmasabb helyén: a Mária királyné-téren, annak 8 szám alatti házában egy

Ambrus Gergely nevű idegen városbeli, rovtomultu egyén rablógyilkossági kísérletet követett el özo. Kovács Istvánné tordai gyümölcsárúsné ellen

és tisztán a véletlen mult, hogy a kísérlet nem sikerült.

Az eset előzményei a következők:

Ambrus Gergely egy másik társával, a kinek nevét egyelőre a nyomozás érdekében közölni nem lehet, már

hetekkel ezelőtt elhatározták, hogy Tordára jönnék és itt megölik és kirabolják a jómódú asszony hírében álló öregasszonyt.

A tett végrehajtását Ambrus vállalta magára, míg társa a felbujtó és segítő társ szerepét töltötte be.

Tordára megérkezve, napokig lesték az alkalmat, hogy tettüket végrehajtsák. — Egy este Ambrus bekopogtatott az öregasszonyhoz, ott előadta, hogy fiától üzenetet hoz és éjszakai szállást kért. Az asszony azonban, mintha megérezte volna, hogy veszedelem fenyegeti őt, nem adott hitelt az idegen ember szavainak és nem fogadta be őt lakásába.

Másnap Ambrus újból egész napon át lesben állott. De tettének végrehajtására ezúttal sem kínálkozott alkalom. Ezért elrejtőzött az udvar egy félreeső helyére, ahonnan csak délután jött elő. Megvárta, míg az asszony a hetivásár lezajlása után összecsomagolta holmiját, aztán utána loptozott és az ajtót maga után bezárva, az

asszonyra támadt, fojtogatni kezdte és abban fáradozott, hogy az ágyra teperje le őt.

Az asszony egy darabig ellenállott a gyilkos támadásának. Sikoltozására az udvaron, ahol többen laktak és többek között egy kerékgyártóműhely is működik, — figyelmesek lettek. Életét azonban mégis csak egy szerencsés véletlennek köszönheti. Míg a gyilkos az áldozatával dulakodott, az ágy hirtelen beszakadt, amely miatt a különben is már kissé elfáradt gyilkosnak

egy pillanatra abban kellett hagynia munkáját.

Ez volt az öregasszony megmentője. E pillanat ugyanis elegendő volt arra, hogy az asszony még néhány hörgésszerű hangot adjon ki magából, amelyet az udvaron lakók meghallottak, betörték az ajtót és kiszabadították az öregasszonyt a gyilkos kezei közül.

A gyilkost letartóztatták és a rendőrségnek történt kihallgatás után átadták az ügyészségnek. Társának sikerült kerekednie. Letartóztatására a tordai rendőrség megtette az intézkedést.

Hir szerint a rablógyilkossági kísérlet háttérében maga az öregasszony leánya áll, aki egy idegen városban él és akit gyöngéd szerelmi szálak fűznek a gyilkos ezidőszerint még szabadlábon levő társához. Az asszony leányát, annak könnyelmű életmódja miatt, kitagadta, a ki ezért bosszút esküdött anyja ellen és a két embert felbújtatta a rablógyilkosságra, beleavatva őket abba a titokba, hogy anyja hol tartja pénzét és hogyan lehet hozzáférkezni.

Ülést tartott a Magyar Párt brassói elnöki tanácsa

Brassó magyarsága tiltakozik

Az átszervezett ideiglenes tanácsba behívott magyar tag nem képviselheti a város magyarságát, mert nem tartozik abba a közösségbe, amit a város magyarsága alkot

Brassó, szeptember 5.

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozatának elnöki tanácsa tegnap megtartott ülésében foglalkozott azzal az újabb sérelemmel, mely Brassó város magyarságát érte az által, hogy a város interimárbizottságában az újjászervezésnél sem juttattak képviselést. Az elnöki tanács megállapította, hogy a magyarság szervezetén kívül álló Balás Ernő nem tekint a magyarság képviselőjének és tiltakozik az ellen, hogy Balás Ernő bárhol ilyen minőségben szerepeljen. A gyűlésen hozott határozat nyilvánosságra hozatalát határozta el az elnöki tanács és ennek megfelelően szerkesztőségünk felkérte, hogy hozza határozatát közlője.

Ez a határozat az alábbi:

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozatának elnöki tanácsa tárgyalta a Brassó törvényhatósági város interimárbizottságának és így a város magyarságának a város ügyei intézésében való képviseletének ügyét és egyhangu határozattal a következőket állapította meg:

Brassó város választott tanácsát, melyben a város román, szász és magyar lakosságának igazi képviselői becsülettel és mindenki elismerését kiérdemlő módon dolgoztak a város érdekeiért, a képviselőválasztások idején a kormány az akkor érvényben levő törvény 351., 352 és 353-ik szakaszaiban foglalt és félre nem magyarázható határozott rendelkezése megsértésével feloszlatta és így a törvénnyel ellentétben ideiglenes bizottságot nevezett ki. E bizottságba a kormány a brassói magyarság alkotmányos formák között megválasztott és így a város magyarságának képviseletére egyedül jogosított vezetősége megkérdőjezése és a város lakosságának relatív többségét képező magyarság számarányának figyelembevétele nélkül egyetlen magyart nevezett ki. Pártunk vezetősége akkor úgy döntött, hogy mivel a feloszlátás és az interimárbizottság kinevezése törvényellenes, a párt maga részéről e törvényellenes tényeket nem fedezheti azal, hogy tagjai közül valakinek

gedje az Interimárbizottságban való részvétel, de különben is súlyosan sérelmet okoz, hogy a magyar lakosság illetékes vezetőinek meghallgatása nélkül és a magyarság tényleges számarányának figyelmen kívül hagyásával, tehát önkényesen járt el a kormány a kinevezésnél. Pártunk ezen indokolt állásfoglalása következtében az interimárbizottság elnöke által felkért magyarok közül senki sem fogadta el a felkínált bizottsági tagságot és pártunk az elnökünkkel utólag megjelenő és támogatást kérő interimárbizottsági elnök ur azon kérésének teljesítését, hogy adja beleegyezését abba, hogy valamelyik tekintélyes brassói magyar tagságot vállaljon, kénytelen volt határozottan megtagadni. Így a brassói magyarság az interimárbizottságban nem nyert képviseletet. Időközben a kormány megszavaztatta a közigazgatási törvény módosítását, és ennek következtében napirendre került az interimárbizottságok átszervezése. Brassó város interimárbizottságát is újjászervezték, amennyiben a 11 tagot 9-re redukálták és az ennek következtében kilépő román tagok által üresre tett egyik helyre a kormány Balás Ernő mérnököt nevezte ki. A kormánynak ez a tényleges sérelmes Brassó magyarságára nézve, mert Balás Ernő nem tartozik abba a közösségbe, melyet Brassó magyar lakossága alkot s melynek képviseletére ez a lakosság szabályszerűen összehívott és megtartott választói közgyűlésen a Magyar Pártot és annak egyhangulag megválasztott vezetőségét hatalmazta és jogosította fel. Balás Ernő nem tagja a brassói magyarság szervezetének és így nem tekintethető a brassói magyarság reprezentánsának, minél fogva Brassó magyarsága ma is képviselet nélkül állónak tekint magát a város interimárbizottságában és illetékes helyen megteszi a szükséges lépéseket arra nézve, hogy ez a sérelme megfelelő orvoslást nyerjen.

A brassói magyarság vezetősége tiltakozik az ellen, hogy Balás Ernő bárhol és bármilyen minőségben mint a brassói magyarság képviselője jelentkezze, vagy nyilatkozzék s ha ezt mégis megtenné, már most lerögzíti nyilvánosság előtt, hogy erre Balás Ernő, felhatalmazást nem nyervén, nem jogosított.

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozatának elnöksége:

Brassó, 1931. szeptember 4.

Péter Antal dr. s. k. Puskás Gerő s. k. alelnök. titkár.

Cáfolják Károly király házassági hírét

Páris, szeptember 5.
Római jelentés alapján közöltük, hogy Károly király állítólag feleségül fogja venni az olasz király legfiatalabb leányát és hogy ecélből Manolescu, a Banca Nationala kormányzója, az olasz fővárosban tárgyal.

A párisi román követség most erőlesen megcáfolja ezeket a híreket és kijelenti, hogy azok minden alapot nélkülöznek.

Hasznos orvosi könyvek

a nagyközönség számára:

DR. KALDOR MIKLÓS: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést. 102.—

DR. BODON KÁROLY: Hogyan éljen a szívbajos ember. (Szívбай — Érelmeszesedés — Vérvnyomás.) 88.—

DR. MEZEY KÁROLY: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni? A nő és a férfi kozmetikája. 88.—

DR. BUCSANYI GYULA: A nyerskoszt, mint természetes gyógytényező (függelék: teljes nyerskoszt — szakácskönyv) 102.—

W. STEKEL: Üzenet az anyáknak.

I. rész. Csecsemőkortól 2 éves korig 90.—

II. rész. Óvodáskor és első iskolaévek 120.—

III. rész. Serdülőkör és az érettség kora 130.—

A három kötet egyszerre 300.— lej.

W. STEKEL: A modern házasság 102.—

DR. FELDMANN SANDOR: Idegesség és ösztönélet 102.—

DR. DÉCSI IMRE: Az impotenciáról 54.—

DR. FÖLDES LAJOS: Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak 102.—

DR. MÜLLER VILMOS: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása, diétás kezeléssel 102.—

DR. ENGLANDER ÁRPAD: A rheumás bajok házi kezelése. 81.—

Posta-portó 10.— lej, 100.— lejen felüli megrendeléseknél, az összeg előzetes beiktatása esetén, a szállítási portómentes. — Utánvéttel csak 100.— lejen felüli megrendeléseket szállítunk.

Brassói Lapok

Könyvosztálya

Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Hírek

Töröm a fejemet

APROPÓ, SZAZLEJESEK!

A százeles kék és bordó,
Am van közöttük szépia,
Van, amely lilaszint hordó,
Mennyi sok szín, uramfia!

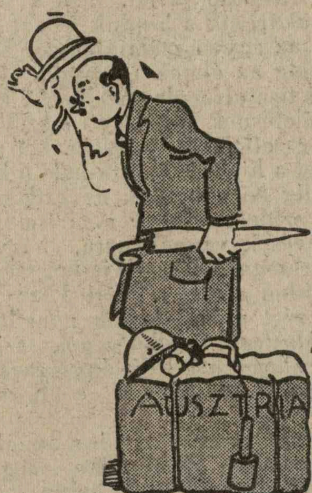
S, hogy ezt felfedezni mertem,
Csodálkoztam is egy nagyot,
Mert kétszínűnek ismertem
Hiszen még mindig elhagyott!

NEMES FERENC.

— VILLAM CSAPOTT EGY CSŐSZKUNY-HÓBA ÉS AGYONSUJTOTT EGY FÖLD-MŰVEST. Szegedről jelentik: Tegnap délután borzalmas vihar vonult át Szeged felett, amely Kiss András földművest éppen a mezőn érte. Kiss a vihar elől kisláival együtt egy csőszkunyhóba menekült, szerencsétlenségére azonban a kunyhóba villám csapott, az apát agyonsújtotta, míg kislát életveszélyesen megsebesítette. A szerencsétlenséget csak a vihar elültével arra járó földművesek vették észre.

— ÉLETUNT ASSZONYOK ÖNGYILKOSSÁGA. Lugosi tudósítónk jelenti: A Lugoson egy idő óta szünetelő öngyilkosságok sorozata most újabb két tragikus esettel szaporodott. Az öngyilkossági járvány egyik áldozata Ponta Péter lugosi cipészmeister 36 éves felesége, aki már régóta súlyos ideg-bajban szenved. A beteg asszony tegnapelőtt este idegrohamot kapott, amelyet kezelő orvosa injekcióval csillapított le. De alighogy az injekció hatása elmúlt, a szerencsétlen asszony elrohant hazulról és meg sem állott a Temes partjára, ahol a vízbe vetette magát. Holttestét hosszas keresés után csak másnap reggel tudták megtalálni. — A másik áldozat egy Pascu Mária nevű 40 éves asszony, aki a lakásán követett el öngyilkosságot. Oly nagymennyiségű ecetsavat ivott, hogy mire a házban lakók tettét felfedezték és orvosi segítséget hoztak neki, a maró mérge elvégezte megsemmisítő munkáját. Haldokolva szállították a kórházba. Az öngyilkos asszony végzetes tettének okai ismeretlenek, minthogy semmiféle írást sem hagyott maga után, sem kihallgatni nem lehetett.

Világpolitikai korpék

— AZ OSZTRAK ÉZSAU: Oh, jaj! Nagyon nehéz ez a gazdasági függetlenség, amit a vámműről való lemondásom fejében a francia Jakóbtól kaptam.

— ELADÓ LEANY. Miss Annie Fellow csikagói 19 éves leány, annyi sok társnője példájára elhatározta, hogy férjhez megy. Mégpedig a legelső emberhez, aki ezért 15.000 dollárt hajlandó adni. Annie családja ugyanis roppant szegény, azonkívül pedig anyja súlyosan beteg és csak bonyolult műtétet, amely sok pénzbe kerül, menthető meg. Az ifjú leány tehát, akinek a szépségén kívül nincs más vagyona, megfelelő hirdetést tett közzé, amelyben feleségnek ajánlkozik annak számára, aki 15.000 dollárt előre hajlandó letenni. Egyetlen feltétele az, hogy a vőlegény tisztességes ember és — 175 cm. magas legyen.

— NEMETORSZAG NYERTE MEG A BOX-VILÁGBAJNOKSÁGOT. A boxvilág-bajnokságot tíz éven át Amerika tartotta. Ezért Max Schmeling, a fiatal német boxoló győzelme villámcsapásként hatott az egész világra. A jenkik milliós fogadásokat tettek Schmelling ellenfelére, az amerikai Young Striblingre és így nem egy fanatikus amerikai sportbarát egész vagyonokat vesztett, nem csoda tehát, ha az amerikaiak nem tudják elfelejteni ezt a kudarcot és lázasan készülődnek a revánusra. A boxmérkőzés jégyeiért sokan tízezer dollárt is fizettek, csak hogy bejussanak. A brassói közönség néhány lejért is ugyanabban az élvezetben részesülhet, az Astra-Apollo Mozgóban, ahol az egész mérkőzést hangos filmen mutatják be.

— VISSZAVONHATATLANUL már csak 25 napig tart a példátlan sikerű olcsó végki-árusítás Ascher Testvérek Divatruházában, Brassó, Kapu-u. 5. Miért is mindenkinek érdeke, a még hátralevő rövid időt kihasználni, hogy őszi-téli szövet, bársony, flanel stb. szükségletét, utólréhetetlen olcsó áron beszerezhesse.

— A ROMAN UJSÁGIRÓ IR — DE A KISEBBSÉGI FELELJEN ÉRTE. Ez is csak Csikban történhetik meg. A B. L. egyik multhavi számában cikket közölünk arról, hogy a háboru előtt az arvaszéknél aranyértékben elhelyezett pénzek mennyit veszítettek értékükből és hogy összegekből, amikből házat lehetett annak idején vásárolni, ma talán egy pár cipőt se lehet venni. Ezt a témát felkapta a bukaresti „Dimineata” csikszere dai tudósítója is és — egy konkrét esetről kifolyólag — ugyancsak szóvá tette ezt az anomáliát. Mi történik erre? A csikszere dai ügyesség inkriminálja a „Dimineata” cikket és felelősségrevonja annak író-ját. Most jön azután a legszebb. A román tudósító azzal áll elő a bíróságnál, hogy ő nem hibás, mert ő a B. L.-ból vette az anyagot, sőt — a csikszere dai tudósítónk-tól személyesen. Ime egy újságíró, aki nem mer helytállani azért, amit leírt. Mi nem törődünk azzal, hogy a „Dimineata” cikkében mi inkriminálható és mi nem. Ezt döntse el a bíróság. Mi csak azt tudjuk, hogy a B. L. cikkében nem volt semmi olyan, ami sérthető lett volna, annál kevésbé, mert hiszen sajnos nincsen is kit támadni. A valorizációt törvény szabályozta, — hiába sirnak tehát az árva és hiába adunk mi ennek hangot. Csak le-szögeztük, mint a háboru egyik szerencsétlen következményét. Ezt a kritikánkat álljuk is. Mit akar azonban a „Dimineata” csikszere dai tudósítója tőlünk? Miért nem állja ő is azt, amit írt? Ez igazán csak elemi újságírói kötelesség!

— A „Grock”-ot a német beszélő-filmgyártás legújabb és legragyogóbb alkotását tegnap zsufolt házak mellett mutatta be a brassói Modern Mozgó. A nagyszerű, elejétől-végig lebilincselő és szórakoztató filmjodonság többször hangos tetszésnyilvánításra ragadtatta a közönséget. Grock a világ legkiválóbb zenebohóca, akinek fellépése a nyugati világ városokban szenzációszámba megy. Aranyos humora, zenei készsége elragadtatja a közönséget. Partnere Liane Haid, ebben a szerepben is hódít szépségével, játékaival és eleganciájával. Betty Bird és Harry Hardt a többi főszerepekben teszik tökéletessé és kiváló filmalkotássá „Grock” első filmjét, mely iránt város-szerető óriási az érdeklődés. A Modern Mozgó Western Electric gépen ismét szenzációval szolgál a közönségnek.

— KÉT ASSZONY HALT MEG TILTOTT MŰTÉT MIATT. Székesfehérvárról jelentik: Az itteni kórházba tegnap két asszonyt szállítottak be, akik nemsokára ezután meghaltak. Az orvosok megállapították, hogy az asszonyok tiltott műtét áldozatai. Rövid nyomozás után kiderült, hogy mindkettőjükön egy Bokodi nevű kuruzslóasszony hajtotta végre az „operációt”. A javasasszonyt le-tartóztatták.

— A BRASSÓI SZÉKELY TÁRSASÁG pék, asztalos, autókarrasséria készítő, bádigos, szobafestő, épület és bútormázoló, kocsi-fényező, kovács, esztergályos, szűcs, borbély és kötélverő iparra keres tanulókat. A kereskedő tanuló csak brassói lakos lehet. Két péktanulót teljesen ingyenesen helyezhetünk el. Érdekelteknek válaszbélyeg ellenében felvilágosítást ad: József Domokos főtitkár, Brassó, Kálvin János-u. 3.

— DR. SALUSINSZKY Jenő, szülész, rő-gyógyász, urológus, rendelését átköltöztette Brassó, Voevodul Mihai (Kolostor-u.) 26—34. alá fszt. Rendel női betegeknek d. e. 11—12 és d. u. 3—5: férfiaknak d. u. 6—8-ig. Diathermia és quarkkezelés.

— VÉRES HARC HÁROM BANDITA-ÉRT. Lodzból jelentik: Az itteni esküdszéknek tegnap kellett volna tárgyalnia három bandita perét, akik nemrégben rablótámadást követtek el egy pénzeslevélhordó ellen. Abban a pillanatban, amikor a rabokat szállító kocsit a törvényszék elé érkezett, hirtelen nagy tömeg fogta közre a kocsit, így, hogy a rendőrök nem merték a vádlottakat leszállani hagyni. A csőcselék erre rávetette magát a foglyszallító kocsira, hogy a banditákat kiszabadítsa, a gyorsan előhívott rendőrség azonban ezt idejekorán megakadályozta. A dulakodás során tizenegy ember, köztük három rendőr megsebesült.

— HEGEDUOKTATÁS. Wenberger Emil hegedűművész és pedagógus stúdiójában, Brassó, Kolostor-utca 7. (Európa-udvar), 1. emelet, a beiratkozások már megkezdődtek. Hegedűorák a kezdő foktól a legfokéletebb kikapzóságig.

— ŐSZI TORNÁKURZUSOK szeptember 16-án kezdődnek, gyermekek, felnőttek és idősebb hölgyek részére. Gyerekeket külön bevált módszer szerint tanítunk. Jelentkezni lehet Lindgerné és Kertész Manci torna-tanítónknál, Brassó, Kolostor-utca 1.

— KÖSZÖNET. A brassói róm. kath. egy-házközség hálás szívvel mond köszönetet Benedek Lajos urnak és neje Biró Katalin urasszonynak, az aranylakodalmuk alkal-mából az árva felsejítésére az Egyházköz-séghez juttatott nemeslelkű ajándékáért.

— SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Szeptember hó 5—19-ig a déli, éjjeli és va-sárnapai szolgálatokat Jekelius F. „Remény-gyógyszertára, Károly Király-utca 17. (ez-előtt Kapu-utca 23) szám alatt és Klein Vik-tor „Aranykorona-gyógyszertára” Bolgárszeg, Katalin-utca 7. szám alatt látja el.

— ELŐFIZETŐINK kísérjük figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap za-vartalan expedíálása érdekében gondoskodja-nak idejében a lejáró előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk után megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejáró szerepel-e a címken. Ellenkező esetben közvetlenül a ki-adóhivatalban kell reklamálni.

Nyugodtan aludni

csak az tud, ki pénzt a mai bizonytalan időben és gazdasági krízisben aranyáradékba fekteti be, amely 12% kamatot hoz és ezen ka-matot, valamint a tőkét több mint 1000 bel-és külföldi bank arany-dollárban, lejben, angol fontban, svájci frankban, német márkában ga-rantálja és fizeti.

Közelebbi felvilágosítással szolgál
GERMANIA, AG. Timişoara, IV. Str. Bonnaz 15.

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40 évi időtartamra folyósítatunk.
Kolozsvári Népbank és Zalog Hírtelintézet R. T.
Szép-utca 1. Szg

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forr-csövek állandóan raktáron.
„Armatura” r. r. t. Flók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSÓ

Vasárnap, szept. 6-án és a következő napokon:

„Hokus-Pokusz”

Főszerepben: LILIAN HARVEY és WILLY FRITSCH.

Ezenkívül: Boxmérkőzés Schmeling és Stribling közt,
a világbajnoki címért.

15 teljes kör, az utolsó kör lassított felvételekkel, 1 óra hosszat szalad,
ugyanannyi ideig, amennyit az élet-halál harc tartott.

Délelőtt nagy ifjusági előadások.

„TRINACO”

az elegáns hölgy kedvenc harisnyája!

Eredeti Bemberg mosóselyemből készül.

Mint őszi speciál-harisnyát ajánljuk

TIP-TOP COTTON cérna-harisnyánkat.

Elegáns és tartós, a legfinomabb angol flor-cérnából készül.

Kérje gyártmányaink bemutatását!

„TRINACO” harisnya és kötöttáru gyár Cernauți

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin Ahol Buddha megvilágosult s ahol meghalt

Buddh-Gaya és Kászia

Akkor elindult, hogy szenvedő embertestvéreit megtanítsa a „Nyolc-rétű Nemes Ösvény”-re. „Négy Alapigazság” ismeretére. Ötven évig vándorolt és halálakor már nagy hívő tömegek vallották tanát. Később aztán a buddhizmus elterjedt Ázsia távolabbi tájaira, Ceylonba, Sziámba, Burmába, Kinába, Tibetbe, Tatarországba, Japánba is. De India földjén, ahol keletkezett, Buddha halála után kb. ezer évvel megszűnt a buddhizmus. A hinduk kiszorították e tant Indiából, bár sok magasrangú igazságát beolvastatták a maguk hitébe, ami annál könnyebben ment, hiszen a buddhizmus alapítvása alig volt egyéb, mint a hindu tanok megtisztított, egyszerűsített és általános érvényűvé tett formája.

De ha Indiában manapság nincsen is buddhizmus, azért a Buddha emléket őrző helyek nagy tiszteletben részesülnek. Maguk a hinduk is ájtatos szívvel szokták e helyeket fölkeresni, buddhista zarándokok pedig Ázsia legtávolabbi országaiból is seregestül jönnek Indiába, hogy Mesterük emlékének hódoljanak s „érdemeket nyerjenek” következő életükre az ájtatos zarándoklással. Mert a buddhisták — akárcsak a hinduk — azt tartják, hogy az egyén számtalanszor újjá születik, míg az életek folyamán el nem éri a lelki tisztulásnak ama fokát, amely az ujrászületésnek végét veti s szellemüket a Világszellembe olvasztja. Ezt a fel szabadulást a hinduk Móksának, a buddhisták pedig Nirvánának nevezik.

Buddha születési helye nem ismeretes. Csak feltevések vannak arra, hogy a Szákhák országa a Himalája-hegység tövében, valahol a mai Nepál környékén lehetett. Ezért a buddhisták nem kereshetik fel Mesterük születésének színhelyét, mint ahogy a keresztény zarándokok felkeresik Betlehemet a Szentföldön.

Hanem annál ismeretesebb s annál nagyobb tiszteletben áll Buddha „megvilágosulásának” és halálának helye.

Az első Bihár tartományban van, keleti Indiában, neve Buddh-Gaya. A Gaya nevű kis várostól hat angol mérföldnyire emelkedik a hatalmas pagoda, amely a megvilágosulás színhelyét jelzi. Re-

mek épület, már messziről látható, mint a síkság fölé emelkedik. Mögötte áll a szent Bodhi-fa, amely alatt Gautama Sziddharta megvilágosult. De már ez nem az eredeti fa, hanem annak egyenes leszármazottja, mondhatnók ikunakája. Kétezerötven évig még a legszivósabb életű fa sem maradhat épségben. Am a hívők gondoskodtak róla, hogy az eredeti fa fiatal hajtásai tovább éljenek, úgyhogy a mai, ugyancsak több évszázados szent fa, a helyszínen keletkezett, a régi fa utódeképen.

Rengeteg buddhista zarándok keresi fel ezt a szent helyet, hogy egy-egy levelet vigyenek magukkal a Megvilágosulás Fájának dus lombjaiból. Ottjártamkor egy féltucat tibeti szerzetes (láma) s tibeti világi hívő tartózkodott a pagoda kertjében. De voltak ott zarándokok Burmából és Kinából is, nem is szólva a ceyloniakról s a Sziámból érkezettekéről. Érdekes látvány volt, amikor az egyik tibeti láma a legnagyobb hódolat szertartását végezte „teste hosszával mérve fel” a Pagodát körülvevő térséget. Ez így történik: a hívő elindul a Pagoda kapujától, ahol lefekszik a földre, arca borulva: kezét összetéve előre nyújtja s a helyet, ameddig ujjai érnek, megjelöli a porban. Ekkor feláll, néhány lépéssel odaér, ahol a jel van, ott ismét lehasal s újra vonást húz a porondon ujjával. Így megy ez az ájtatos, eléggé fárasztó testgyakorlat, míg a hívő körül nem feküdt a Pagodát oly irányban, hogy az mindig jobbkézről legyen. Az ut egy helyén jókora pocsolva terpeszkedett. Feltételeztem, hogy a jámbor láma oda sem fog nézni ilyen hitvány földi akadálnak s már készen álltam a fényképező masinámmal, hogy megörökítem a jelenetet, midőn a szentéletű férfiú iszapfürdőt vesz. De csalódtam. A láma sokkal nagyobb tiszteletben részesítette a föld megvetendő sarát, mint azt egy igaz buddhistától el lehetett volna várni. Mikor a pocsolva elé ért, szépen letért az utról és a jel magasságában a kert pázsitján folytatta fekvőgyakorlatait, míg aztán odább visszajöhetett a már száraz utra. És meglehet, magában jót nevelt az európai felsülésén — már t. i., ha ezt ájtatosságával összeegyeztethetők tartotta.

— **PARISI DIVAT** az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermekdivat, 12 oldal női kézművészet és irodalmi rész, Ára 40 lej, vidékre, pórtóval 45 lej, (leggyorsabb a pénzt postabélyegekben beküldeni). Ugyanilyen áron elfogadjuk előfizetéseket, 3, 6, 12 számra. — A Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **BÁNSÁGI HIREK.** Bánsági tudósítónk jelenti: Kevés híján tragikus kimenetelű forgalmi szerencsétlenség történt tegnap *Detta* község közelében, ahol a szomszédos forgalmat lebonyolító autóbusz utasaival és tengereményével az utmenti árokba zuhant és pozdorjává zuzódott. Az autóbusz egy vele szemközti haladó és szabályellenesen hajtott parasztszekeret akart az utolsó pillanatban kikerülni s ez okozta a szerencsétlenséget, mert az erős kanyarulattól az ázott, csúszós országúton az autóbusz az uttestről lesiklott és az árokba fordult. Az utasok között a szerencsétlenség óriási pánikot okozott, szerencsére azonban sem halálos áldozata, sem életveszélyes sérültje nincsen a karambolban. — Vinga község legelőjén a csorda itatókutjában egy öreg ember holttestére bukkantak tegnapi. A holttestben a falubeliek *Bogdanov József* 69 éves vingai földművesre ismertek, aki a vizsgálat adatai szerint önként vetett véget az életének. Az öreg ember életutjának oka aggodalmát járó munkaképzetlensége és a nyomorúság, amelyet már nem bírt tovább elviselni. — Embertelen kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság színhelye volt tegnap *Galsa* község főutcáján, amelyen szembetalálkozott egymással *Dragalina János* ottani szabómester, *Triff János* és *Darlea József*, akik között egy házvetel ügyéből kifolyólag már régebbi idő óta ellenséges volt a viszony. *Triff* és *Darlea* a nyílt utcán megtámadták *Dragalinát*, aki futásnak eredt ellenségei elől. Ezek azonban üldözöbe vették a menekülő, akit tégladarabokkal és bottütsékekkel földre terítették, majd késekkel összeszurkálták. *Dragalinát* halálukra kórházba szállították, a gyilkosokat pedig a csendőrség letartóztatta.

★ **Dr. MÓZES ARANKA** belgyógyász és gyermekorvos Bukarest, Str. Justiției 64 sz. alatti rendelőjében d. u. 3–5-ig rendel. — Quarzfénykezelés. (Str. Autim sarok, 1 sz. autóbusz.)

— **A BRASSÓI LOVAGLÓ, UGRÓ ÉS KOCSIHAJTÓ-TORNA MÜSORA.** A f. é. szeptember 18, 19 és 20-án megrendezett lovastorna szabályzata immár nyomtatásban megjelent. Amint belőle kitűnik, a műsor ez évben is érdekesen és változatosan összeállított lovagló, ugró és kocsihajtó versenyeket tartalmaz. Alapvető feladat a kitűzött feladatok és akadályok szigorúan a nemzetközi lovagló sport-szövetség alapelvei szerint vannak szervezve, úgy amint azok ma minden nagy tornánál szokásosak. A sikerült ábrázatokkal izlésesen kiállított műsor-füzet az összes részleteket tartalmazza a teljesítmények értékelésére, a hiba-beszámításokra és az akadályok természetére vonatkozólag, így, hogy annak segítségével minden laikus s teljes megértéssel követheti az egyes versenyszámokat. A műsor összesen 15 versenyszámot foglal magában, amelyek f. é. szept. 18-tól 20-ig kerülnek kivételre, még pedig kezdődik a torna pénteken délután az ugyanevezett idomítási vizsgákkal lovak részére. Ezekhez az egyes lovaknak minden menet-nemben való belovagoltatása, engedelmessége, tartása és könnyű akadályokon át való ugróképesége, valamint végül a lovas tartsása és befolyása a lóra tételnek vizsgálat tárgyává. Az idomítási vizsgálatok a következő teljesítmények nehézsége szerint könnyű és közepes osztályokba soroztának. — Izombaton kezdődnek az ugrásvizsgák, melyek 3 könnyű, közepes és nehéz osztályú vadászugró-versennyel veszik kezdetüket. A nehéz vadászugratások 8–12 akadályon keresztül egészen 1.60 m.-nyi jelentékeny magasságig fokozódnak. Mint 6. műsorszám következik egy sorompóugró-verseny 6 egyenástől 10.50 m. távolságban felállított, összeállítható és 90 cm.-től 1.30 m.-ig emelhető magasságú akadályokon át. Az amerikai zserencseugrás közönségünk előtt már a tavalyi tornáról ismeretes. Győzni fog az, aki

3 pere alatt a legtöbb akadályon át ugrik hibátlanul. Tehát időre szól a verseny. Nagy érdeklődést fog kelteni a tisztek csoportjárása az ezredek díjért. Egy csoportnak 3 lovasát egy-egy ezred, csapatot vagy egy-let állítja és a csoportnak összteljesítményét fogják értékelni. Az erre következő reklám-ugratást, melynél az akadályok a helybeli ipari és kereskedelmi cégek reklám-cikkeiből lesznek felépítve, különösen kell kiemelniünk. Utána a hölgyek ugróversenye következik. Egyes kiváló hölgylovasoknak a tavalyi tornán elért kitűnő teljesítményei még a legjobb emlékezetben vannak. Az ugróversenyek páros ugrással végződnek, mire a nálunk újdonságként legelőször szervezett luxus- és munkakocsi-hajtó versennyel fejeződik a műsor. — A jegyelőárutásra és beléptidíjakra vonatkozólag holnap számunkban fogunk részletesen beszámolni.

— **Vér-, bőr- és idegbajosok** a természetes „*Ferenc József*” keserűvizet mint igen jó bétisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a *Ferenc József* víz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **FÖLDI MIHALY: KADAR ANNA** LEKÉ c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre pórtó 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

KETTŐS LATÁS.

— A fiamról megállapította a szemorvos, hogy kettősen lát.

— Szegény fiú! Nehéz lesz állást kapnia.

— Már kapott is. A gázműveknél alkalmazták az órák leolvasásához. (Humorist)

MIKOR A VONAT INDUL

— Hallja, hordár, micsoda hülye maga! A poggyászatot rossz vonatra tette.

— En vagyok a hülye? A poggyász jó helyen van, uraságod szállt rossz vonatra! (Ulk.)

NYILATKOZAT

A Brassói Lapok Tekintetes Szerkesztőségének,

Brassó.

A Brassói Lapok f. évi szeptember 4-iki, 201-ik számában „A jog és törvényesség nevében!” — A brassói magyarságnak nincs képviselője a városi ideiglenes tanácsban. — A kit sikerült megfogni erre a szerepre, az a kormány embere s nem a polgárságot, hanem önmagát képviseli!” címek alatt megjelent cikk személyemmel foglalkozó része, hivatkozva a sajtótörvény 23 paragrafusára, kérem lapjuk legközelebb megjelenő számában a következő helyreigazításokat közölni:

Nem igaz, hogy engem valaki a brassói városi ideiglenes tanács tagjává „megfogott” volna.

Nem igaz, hogy a kormány embere vagyok.

Nem igaz, hogy önmagamot fogom képviselni és nem a polgárságot.

Nem tudom, hogy miért volnék „diszmagyar”.

Nem vitéltem le Háromszéken.

Nem bántam meg soha „politikai eltévelyedésemet”, mert meggyőződéseim, hogy nem „tévelyedtem” el.

Nem igaz, hogy bekérezkedtem a Magyar Párthoz, ellenben igaz, hogy annak tagja soha sem voltam és nem vagyok.

Igaz, hogy Brassó város *összmagyarságával* nincs semminő kapcsolat, de van *baráti* kapcsolatom igen sok brassói magyarral, foglalkozásra és felekezetre való tekintet nélkül.

Igaz az is, hogy Brassó város *összmagyarsága* „reprezentánsának és képviselőjének” nem tekinthet, mert ezt tőle senki meg se kérdezte. De azt se, hogy kit, vagy kiket óhajtott ilyenül. Én tehát éppen annyira vagyok jogosítva beülni az intermár bizottságba, mint bármelyik brassói magyar, akit a belügyminiszter, törvényadta jogánál fogva, oda kinevez.

Semmiféle egységbontó akció szolgáltatása nem álltam és nem is állhattam.

Nem tudom, hogy kinek, mikor és mire ajánlottam fel magamat Budapesten. Kérem a cikkíró, hogy úgy erre, mint minden egyéb állítására hozzon fel bizonyítékot.

Az illő tisztelettel:

Balás Ernő,
okl. mérnök.

Krónikus

bélszorulás

az emésztő szervek, mirigyek és tartozékaik hajtószere. — 1/2–1 pohár reggel, éhgyomorra.

Képviselet: Bukarest, Str. Cămpianu 46.

APA DE BREAZU

Cremona
keménnyé teszi a mellet
4–6 hét alatt

Külső használat, egyszerű és teljesen ártalmatlan. Ára **Lei 140**, gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerárakban, női fodrászoknál. Ha nem volna kapható, küldjön be 140 lejt és 30 lejt pórtóért a főraktárhoz: „**DIONES**” București, II., Bulev. Cuza, Stradella I. No. 10.

Keresünk városunkinál fixszámlára képviselőket

Közgazdaság

Levél a bankigazgatóhoz

Irla: POGANY MARCELL

Bukarest, szeptember 5.

Ürülök, kedves Vezérem, hogy nem kerülte el figyelmet az a levél, amelyet nemrégiben a betéteshez intéztem, az ön betéteséhez és a mások betéteseihez. Kísérő későn válaszolok nb. levelére, kedves Vezérem, de ebben nem hanyagság van, hanem — szándékosság. Ugy gondoltam, hogy az idő nem alkalmas a promt válasza. Az idő alatt értem azt a helyzetet, amelyben ön és bankártársai voltak akkor, amikor én azt a bizonyos levelet a betéteshez intéztem, amelyet ön, közismerten nagy elfoglaltsága ellenére szíves volt figyelemre méltatni.

Mert bizony súlyos idők voltak azok! Még most is, ha öre gondolk, elszorul a szívem, kedves Vezérem. Micsoda kutya-szorítóban lehetett!... az ellenségemnek sem kívánom.

Emlékszem, elszálltam egyszer a bankja előtt és egy pillanatra betétem a fényesre puccolt kirakat ablakán, ott, ahol a külföldi bankjegyek, a dollár, font és más címletek kísértik a békés járó-kelőket. A bankban ember, ember hátán tolongott, izgatott tömeg, krajcárúért renegető ügyfelek, akik pénzt és pénzt követtek, holott önnek akkor már alig volt egy-két rongyos százezer lejecskeje abból a sok millióból, amiről ezelőtt csak úgy titymálva beszélt.

Mondom, csak egy pillanatra néztem át a kirakat ablakán, de ettől a pillanattól végigfutott a hideg a hátamon. Ott láttam önt, kedves Vezérem, az igazgatót, türelmetlenül tolongó tömeg közepette, a mint magyarul, amint csendesíteni igyekezett a zajongók között és — rekedtre kiabálta magát, hogy nézzet ki akkor maga, kedves Vezérem!... szánalom volt magára nézni. Homlokán gyöngyöztek az izzadság-cseppek, arca és ruhája gyűrött, szemei alatt az álmatlan éjszakák fekete gyűrői...

Soha ilyennek nem láttam azelőtt.

Ezek az idők most már mulóban vannak, persze. Elmult a vihar, — de elmult-e vajjon egészen? — Tisztul már az égbolt és ön, kedves Vezérem, újra bent ül a vezérigazgatói szobában, zöldpárnás ajtó mögött, megszokott, kényelmes fotójében és szíjja kitűnő angol cigarettáját, azt, amelyből csak jobb üzletfeleit szokta megkínálni, azokat is csak kinézetesen, ami nem csoda, hiszen ezek az angol cigaretták olyan méregdrágák, hogy még a reprezentációs költségek számlája sem bírja el nagyon!

Dehát most nem arról akarok beszélni. A levelére akarok válaszolni, amelyben ön, kedves Vezérem, megveregeti a vállam azért a „bátorhangu” pár sorért, amit a betéteshez adressáltam akkor, amikor — mi tagadás? — nem volt éppen szimpatikus dolog a bankárokat védeni.

Szerény ember vagyok s — azért, mert a természetem nem nagyon bírja el a vállveregetést — meg sem említeném ezt az egyébként hízog elismerést, ha nem tartanám magam teljesen érdemtelennek erre az elismerésre.

Ugyanis én nem védtem sem önt, sem bankártársait, kedves Vezérem. Ez alapvető tévedése és ebből a tévedésből származik az elismerése. Nem mondtam egyetlen szóval sem, hogy ön nem követte el vétkes mulasztást, mint ahogy nem állítottam azt sem, hogy a betétes az oka annak, hogy ön bekerült a kutya-szorítóba. Velelleni sem jutott eszembe ilyet állítani!

Szóval köszönet az elismerésért, de — téves kapcsolat.

Persze, most azt kérdezheti tőlem, kedves Vezérem, hogy mi a kifogásom ön ellen. Látja ez az, amiért eddig vártam a válaszával. Mert ha én mindazokat a kifogásokat, amelyeket ön ellen felsorakoztathatnék, akkor nyomban elzengedezem, esetleg növeltem volna a bajt, azt a kellemetlen állapotot, amely miatt annyi álmatlan éjszakája volt önnek.

Valami nagyon pontos számadást most sem vehetek össze, nem mintha ez nagyon nehezemre esne, hanem — hagyjuk, ne bántuk egymást. A többi, az közismert dolog. Hogy nem volt előrelátó. Hogy nem járt el kellő üzleti óvatossággal, amikor „tulmértézte” magát. Hogy falánkságában annyira ment, hogy az egész világot szerette volna felfalni. Hogy csak egy Istene volt: a pénz. Nem az, amelyiket kihelyezte, hanem az, amelyiket betétek formájában bevett. Hogy hajszolta a pénzt és a hajszában mindenről megfeledkezett, még arról is, hogy realisan kalkuláljon, ami pedig nagyon-nagyon fontos a bankszakmában. Hogy nem a közérdeket tartotta szem előtt, hanem csak a részvényesek érdekeit.

Emlékszem, egyszer volt egy pár garasom (hej, szép idők!) és elvittem egyik kollégájához. Ez a kollégája akkor kerek 20 percentet „igért” a pénzemért kamatképen. Amikor megkérdeztem, hogyan tud ilyen horribilis kamatot fizetni rongyos pár ezer lej után, azzal nyugtatott meg, hogy így is éppen eleget keres, mert a pénzt, az én rongyos pár ezretem, 36 százalékkal is ki tudja helyezni.

Ez a kollégája, kedves Vezérem, másodszor akkor nyugtatott meg, amikor a pénzkrisis már engem is szorongatni kezdett nagyon. Elmentem hozzá és — kissé restelkedve ugyan, mert akkor már hallottam arról, hogy a bankárok idegesek lesznek, ha az ember felmondja a betétjét, — és kértem vissza az én rongyos pár ezretem, meg a kamatokat, amiket három hónapokig pontosan hozzácsatolt a tőkéhez. Kissé ideges lett, — ezt különben előre vártam — és megnyugtatót, hogy most nem tud ugyan fizetni, de nemsokára abban a helyzetben lesz, hogy — stb. stb.

Talán felesleges is megemlítenem, hogy azóta is hiába várok. Se pénz, se kamat.

Van még néhány élményem, ezeket az utóbbi időben szereztem, valamivel később, mint ahogy amaz bizonyos levelet a betétesnek adressálva megírtam. Összintén megsgom önnek, kedves Vezérem, ha ezeket az élményeket előbb szerzem, az a levél soha meg nem született volna.

Ugyanis, nagyon elképesztően szomorúak, azt mondhatnám, megrendítőek voltak ezek az élmények. Láttam öszhaju matrónákat és tisztos öregurakat ájultan összeesni egy bank előtt, amely lehuzta a rolóit, mert nem tudott fizetni. Láttam kérgesenyerű kisiparosokat sírva fakadni, mert egész életük pár összekuporgatott

Szombat déltől szerda reggelig zárva lesznek a bankok

A Banca Nationala kívánságára Erdélyben is bevezetik a két ünnep közé eső hétköznap „áthidalását”

Brassó, szeptember 5.

A kormány által nagy elánal tervbevett „egységesítés” a bankélet terén is megkezdődött. A Regátban régóta divó „pod” (hid) rendszerét bevezették most Erdélyben is. Ez azt jelenti, hogy a két ünnepnap közé egy hétköznap esik, akkor azt a hétköznapot is „áthidalják”, vagyis ünnepnapnak minősítik a bankok zárva tartják helyiségeiket egyfolytában három — vagy az ünnepnapok számához képest több napon át. Ilyen hivat csináltak most a szeptember 7-ére

eső hétfőből is, tekintve, hogy elítte vasárnap. utána pedig (kedden) kisasszony-napja van. A Banca Nationala felhívta az erdélyi pénzügyezteteket, hogy csatlakozzanak a regáti bankokhoz, a mit az erdélyi bankok annál is inkább vállalni voltak kénytelenek, miután egyrészt az Erdélyben működő regáti bankfiók, másrészt a bukaresti bankok zárva lévén, normális forgalmat amugy sem lehetne lebonyolítani. Ezek szerint a bankok az egész ország területén szombaton (szeptember 5-én) déltől egész szerda (szeptember 9) reggelig zárva lesznek.

A súlyos gazdasági helyzet ellenére is

Kitűnően sikerült a marosvásárhelyi mezőgazdasági és ipari kiállítás

A gazdatársadalom széles rétegei mellett a gyár-, kézmű és háziipar is felvonult

Erdély gazdatársadalmának, gyár- és kéziiparának nagy érdeklődése mellett nyílt meg Marosvásárhelyen szeptember 3-án az EGE és Marosmegyei Földmívelő Szövetségnek karöltve rendezett mezőgazdasági, kisállat és ipari kiállítása. A kiállítás előkészítésére az EGE gróf Bethlen György elnöklété alatt egy 1000 tagból álló nagy-rendező és Mikó László földmívelőszövetségi elnök vezetése alatt egy 100 tagból álló helyi rendező bizottságot szervezett.

A kiállítás méretei gyorsan bontakoztak ki. Az első felhívásra a gazdatársadalom széles rétegei a gyár, kézmű és háziipar reprezentánsai tömegesen jelentkeztek, úgy, hogy a kiállítási irodák már augusztus 20-án át kellett helyezni Kolozsvárról Marosvásárhelyre. A helyi előkészületek egyre lázasabban folytak, míg végre a kiállítás megnyitása előtt 2 nappal megkezdődött a vidék beözönlése.

A kiállítás megnyitása napján már a kora reggeli órákban egymást érték a vidéki fogatok, szekerek; a szomszédos megyékből autók, autóbuszok, teherautók. A kiállítás bejáratát előtt a kocsik, autók, teherautók hosszú sora kettős rendben sorakozott az országot két oldalán. Hosszu utvonalakon tarka viseletben vonultak fel a rokokós ruhás asszonyok és haris-

nyás székelgyazdák. Rendre érkeztek meg a notabilitások is. Elsőnek Szász István az EGE alelnöke érkezett, majd Mikó László földmívelőszövetségi elnök vezetésével a szövetség egész tisztikara.

A kiállítás a város végén levő áruaktár helyiségeiben és az Urmánczy-féle múzeumban és raktárhelyiségben nyert mintaszerű elhelyezést.

A parkirozott bejáratától balra egy 100 méter hosszú teremben helyezkedett el az ipar, tovább hasonló méretű épületben a háziipar, két hasonló nagytermet foglalt el a mezőgazdaság terményeivel, 5 szobát a vadászati és erdészeti csoport, külön termekben a méhészet, borászat és mezőgazdasági gépek.

Az ipari kiállítás gazdagsága meglepő a mai súlyos gazdasági viszonyok között. A mezőgazdasági gépiparon kívül az építő, faipar, vas- és fémipar, butorasztalos, kádár stb iparok. A háziipar oly gazdag, amilyen Erdélyben eddig még egyszer sem volt. Képvisele vannak Háromszék, Csik, Udvarhely, Maros-Torda, Torda-Aranyos, Kolozs, Szolnokdoboka, Hunyad stb vármegyék. A fedett helyen vannak a baromfiak, galambok, nyulak és kutyák.

A kiállítást állandóan nagy tömeg látogatja.

garasok „megett” a bank. Láttam fiatalokat és öregeket, rokkantakat és bénákat koldussorsra jutni, mert csődbe jutott a bank, ahová bizalommal vitték el a pénzüket, mert jobb helyen vélték ott, mint otthon...

Kisemberek nagy, végzetesen nagy tragédiái!

*

Mindezt azért mondtam el önnek, kedves Vezérem, nem hogy vádoljam, csak emlékeztessem. Mint mondtam, a vihar mulóban van, újra tisztul már az ég és ön, kedves Vezérem, újra bent ül a fotójában a zöldpárnás ajtó mögött. Vajjon okult-e a közelmúlt keserű „apasztalataiból”?... nem tudom. Mindenesetre szeretném, hogy ha okult volna, mert jóakárója vagyok önnek, kedves Vezérem, mint mindenkinek, aki egy kicsit lecsuszott...

A bukaresti rádiókiállítás legérdekesebb standja a

Soc. „ENERGIA”

Bukarest, Bd. Brătianu 11.

cégé, amely bemutatja:

Kolozsvári gyárában gyártott villanykészülékeit (gépek, transzformátorok, stb.)

Westinghouse automatikus villanyfejlesztő telepek (vidékre).

Westinghouse háztartási villanykészülékek.

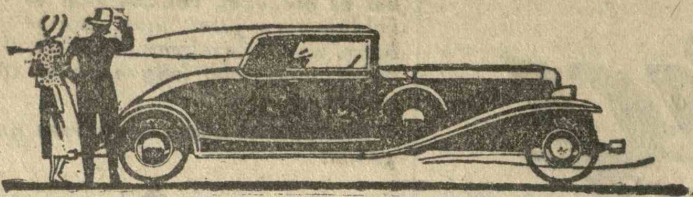
Az új modellű Amplion készülékek és áramelosztók.

Komplett Hellesens elem és körte sérlák.

Az ismert Baltic védjegyű rádiókészülékek.

Komplett Körting rendszerű beszélő filmberendezések.

Mars szabadalmazott fényreklámok, plasztikus betűkkel.

Autósok!

Bizzatok a többség ítéletében!

A világ autósainak többsége úgy találja, hogy a motor síma és jó működése a CHAMPION gyújtógyertyának köszönhető.

A CHAMPION gyújtógyertyánk igényt tarthat arra, hogy a földgömb összes gépeire szereljék.

Szereljen fel ön is egy új sorozat CHAMPION gyújtógyertyát és meg fog győződni annak felsőbb-ségéről.

Ha ezt a gyújtógyertyát vásárolja, győződjön meg arról, hogy a CHAMPION név rajta legyen úgy a dobozon, mint a gyertyán.

Vezérképviselőt:

PERL & LEWY

általános autóalkatrész-lerakal

Bukarest III., Calea Victoriei 162.

Ügynökségek: Temesvár, Bruder-garázs. Constanța, I. Burkovsky.

Mégis csak jó a feketeszesz!

Milliókat hozott, mint üzlet most újra milliókat hoz, - mint bűnügy...

És kik keresik ezeket a milliókat?

Maholnap kiderül, hogy az összes feketeszesz — mártir

Nagyvárad, szeptember 5.

A törvényszék elsőemeleti folyosóján, ahol elkanyarodik, — sok olyan karrier vesz mostanában kanyarulatot, amelyről mást, homlokegyenest ellenkezőt jövendölt a közvélemény. Itt sorakoznak fel a nagyváradi vizsgálóbírák: dr. Poponici Livius, a másik Popovici, Lungu, az ügyészek: Securitanu vezető főnök és dr. Irimie kabinetjei. Ezekben az egyszerű kis irodákban telnek el az időtépő órák, amíg eldől egy-egy sors, talán örök.

Be kell vallanunk, hogy a nagyváradi sajtó munkásai már-már megmosolyogták azokat a félhivatalos kijelentéseket, amelyek mindig küszöbönálló szenzációkról szólnak. Most aztán megindult a lavina,

sokan átlépték a küszöböt, de még nagyobb azoknak a száma, akik a küszöb előtt állnak.

A nyomozás és a nyomozást vezetőket kétségtelenül elélyt mutatnak fel, de ez az elélyesség mindeddig csak — nevezük néven, — a kisebb bűnökkel szemben érvényesült. Pedig nincs az az elsőnapos detektív, aki ne lenne tisztában a körülményekkel és főleg azzal, hogy a nagy garral letartóztatott „feketeszeszek” nem lehettek volna feketeszeszek, ha nem játszik kezükre az egész hinatalos apparátus, a fő- és mellékinspektorok, pénzügyi adminisztrátorok, szeszcuriok, hatóságok egész sora. Vagy például

lehetséges lett volna-e az, hogy a hetenként megismétlődő inspicirungok, vizsgálatok és kutatások kivétel nélkül jóhiszeműen végződtek nemleges jelen-téssel,

ha a letartóztatottak csakugyan megérettek a börtönre. Földerítve és fölgöngyölítve csak akkor lesz itt minden, ha az ügyészségi fogház vastag falai maguk közé fogadják ezeket a jól ismert, de néven nem nevezhető bűntársakat is. Mert akik itt palástoltak, azok sokkal súlyosabb visszaéléseket kellett, hogy elkövesse hivataltal minőségükben, mint a megvádolt szeszgyárosok.

Nem is beszélve azokról, akik mint igazgatósági tagok, elnökök és kijárók szinte legitim uton osztozkodtak az államtól elbont milliókban.

Nyíltan beszéltek már évekkal ezelőtt, hogy a most magukra hagyott váradi szeszgyárosok úgy jártak be a bukaresti pénzügyminiszteriumba, mintha saját konyhájukra fordultak volna be. Mint-ha ott főzték volna azokat a terveket, a melyekből vastagon csöpögött az adózatlan szesz és az eltulajdonított állami milliók. A kisebbségi sajtó, melyet Jorga meg akar fékezni, volt az, amely először vállalta a magas protektorok ellenére a leleplezések ódiáját. S most, hogy a büntető expedíció véletlenül sem keres olyan csapásokat, ahol a legfőbb bűnösök találhatók, természetes jelenség, hogy szeszgyárosban és speditörben, a feketeszesz előráncigált jelentéktelen fullajtá-raiban inkább a mártirt venni észre, mint a lakapott gonosztevőt. Annál is inkább, mert nem titok, hogy

még mindig milliókat próbálnak sajátolni a feketeszeszből és Florescu volt igazságügyminiszter, dr. Löblé és Hitler védője, öt millió lej honoráriumot kért a védelemért.

Igaz viszont, hogy Florescu komolyan is veszi feladatát s ami merőben szokatlan egy védőügyvédnél,

Florescu már Bukarestből táviratban jelezte a bíróságnak érkezését, Ami, ha természetesen semmiféle hatást sem váltott ki a független bíróságtól, mindenesetre egy kicsit magán viseli a presszió jellegét.

Dr. Löblé László igazgató különben törhetetlenül bizik Hitler Józseffel együtt a szombati napban, amikor a táblai vádtanács kihirdeti döntését. A fog-ság nem törte meg az energikus üzletem-bereket. Löblé már sok vihart látott, évekkal ezelőtt 60 millió lej adóssággal ment csödbe, már azt hitték, hogy elme-riül és sikerült alig néhány év alatt összes adósságait likvidálni s örökölt gyá-rát is megmentette. Hitler is Amerikát járt ember, aki az új világban tanult tapasztalatokat szerzeni.

Amikor a fogház kapuja alatt az örök-től átvészlik Löblé doktor és Hitlerné az éthordó csajkákat, az asszonyok arca is csupa optimizmus. A letartóztatott szeszgyárosok jóévtággal mindent elfogyasztottak...

Nem hívják össze a német birodalmi gyűlést

Berlin, szeptember 5.
A német kommunista párt vezetősége indítványt tett arra, hogy a birodalmi gyűlést sürgősen hívják össze. A német politikai pártok elnökei pénteken délután ülést tartottak s azon rövid tanácskozás után szótöbbséggel elvetették a kommunista indítványt. A német pártvezérek ülésén a Landsvolk nem képviseltette magát.

Be kell jegyeztetni az iparengedélyeket a kereskedelmi kamaránál

Brassó, szeptember 5.

A brassói Kereskedelmi és Iparkamara felkéri a pékeket, mészárosokat, mézeskalácsosokat, vendéglősöket, korcsmárosokat, és autótaxi vagy autóbussztulajdonosokat, hogy iparengedélyük bejegyeztetése végett jelentkezzenek. A jelentkezés utolsó határideje október 10. Azokat akik a felszólításnak idejében nem tesznek eleget, ötvenezer lejjel büntetik. A jelentkezések minden nap délelőtt 7 órá-tól 1-ig tartanak.

A rádió a világbeke szolgálatában

Bécs, szeptember 5.

A Népszövetség még régebben elhatá-rozta, hogy a világ összes rádióállomásait megnyeri a maga céljainak szolgálatára. A Népszövetség főtitkársága tehát szeptemberben egy hetes tanácskozásra hívta meg az európai rádiótársaságok képviselőit, elsősorban annak eldöntésére, hogy az egyes rádióállomások mennyire és milyen eszközökkel állhatnak a világbeke és a gazdasági közlekedés propagandájának szolgálatába.

A Népszövetség őszi ülészakán tehát kísérleteket végeznek arra, hogy az ülések legérdekesebb mozzanatait hangos-filmre és hanglezre vegyék fel azzal a rendeltetéssel, hogy azokat az európai rádióállomások hallgatóik számára közvetítsék. Az osztrák rádiótársaság azt a határozatot hozta, hogy kedden, szeptember 8-án, csütörtökön, szeptember 10-én és szombaton, szeptember 12-én napi műsorában 20—20 pernyi időt tart fenn a népszövetségi üléseken felvett beszédek közvetítésére.

Kétszeresére emelték a magyar magánalkalmazottak adóját

Budapest, szeptember 5.

A 33-as bizottság tovább folytatja a megtakarításokra vonatkozó munkáját. Tegnap délután, a pénzügyi tárca tárgyalása során, 715 ezer pengő megtakarítást határozott el. Elhatározta ezenkívül, hogy a munkásbiztosító orvosi tanácsot beolvasztja az igazságügyi orvosi tanácsba, továbbá, hogy a felsőbíró-ságot s a budapesti munkásbiztosító-bíró-ságot rendes bírósághoz olvasztja be.

A magánalkalmazottak illetményeinek megadóztatásának kérdésében úgy döntöttek, hogy a magánalkalmazottak jövedelmét az eddig megállapított adó-tétellel kétszeresével sújtják. Ugyancsak ki-mondották, hogy a háztulajdonosok a most következő három évnegyedben házbérlőjükhöz tíz százalékát tartoznak befizetni.

Feltételes szabadlábra helyezését kéri a Tisza-gyilkossági pör egyik elítéltje

Budapest, szeptember 5.

Mint ismeretes, a háboru utáni Tisza-gyilkossági perben Gaertner Marcell kereskedőt bűnrészesség miatt 15 évi fegyházra ítélték. Gaertner, aki már tizenkét évet leült büntetéséből, jó magaviseletére hivatkozva, feltételes szabadlábra helyezését kérte. Értesüléseink szerint a kereskedő kérését megtagadták, mert annak idején osztrák állampolgárnak mondta magát s mint ilyen nem részesülhet ebben az előnyben. Védője most kérvényt nyújtott be, amelyben közli az illetékesekkel, hogy védence budapesti születésű magyar állampolgár s a félre-értést keltő adat csak tévesen került az iratok közé.

Sport

Elhalasztották egy évvel a „nemzeti bajnokság” bevezetését Romániában Minden marad a régiben

Bukarest, szeptember 5.

Ismerítettük idejében, hogy a futballszövetség olasz miniatúra nemzeti bajnokság bevezetését határozta el a román labdarugásban is. Az elhatározást nyers cselekvés követte és tizenöt egyesületet választottak ki az ország területéről, melyek között az új szisztémájú bajnokságokat le kellett volna bonyolítani. A kiválasztott egyesületek képviselői Brassóban értekezletet tartottak, melyen a módozatok kerültek megtárgyalásra.

Nagyon természetes, hogy a „nemzeti bajnokság” résztvevőinek listája nem a legteljesebb objektívitas jegyében történt, mert hiszen az ország nehézség sportegyesülete közül csaknem ötletszerűen választották ki az arra érdemesnek nyilvánítottakat. Így például teljesen megfigyelhetők Marosvásárhelyről, sőt Csernovicről is.

Különösen az erdélyi sportegyesületek köréből elemi felzúdulás tört fel az új rendszer bevezetése ellen, mely alapjaiban támadta volna meg azon egyesületeket, melyek

a sors mostohasága következtében mellőztek.

Tul az igazságtalan beosztáson más szempontok is a „nemzeti bajnokság” bevezetésének elodázása mellett szóltak. Nem sikerült a feltornyosuló anyagi nehézségek megoldása sem, melyet a 15 egyesület egymáshoz való utazgatása jelentett volna.

Szeptember 13-ra tervezték a küzdelmek megindulását. Az egyes ligákban már ki is sorsolták a helyi bajnokságok degradálódott bajnok mérkőzéseket. Most az utolsó percben ugylátszik mégis győzött a jobb megfontolás a labdarugó szövetségnél. Hivatalos kommunikében közlik, hogy

a nemzeti bajnokságot csak az 1931–32 évi szezonban fogják bevezetni.

Addig is az eddigi bajnoki rendszer szerint fognak folyni a küzdelmek és a ligabajnokok között kiesési rendszerrel döntik el az országos bajnokságot.

Az új rendszer bukását, mely már teoriában bekövetkezett, sportszempontból örömmel lehet üdvözölni.

Kitiltották a magyar futbalcsapatokat Romániából

Bukarest, szeptember 5.

A Gazeta Sporturilor mai száma közli, hogy a sziguranca értesítést küldött a futballszövetséghez, melyben közli, hogy a magyar futbalcsapatok beutazását továbbá nem engedélyezi Romániába.

A feltűnést keltő rendelet nem közli az indokolást, és csupán lakonikus rövidséggel intézkedik. A román sportlap a legnagyobb megütközéssel kommentálja a kitiltó rendelkezést, melynek magyarázatát egy jelentéktelen incidensben véli megtalálni.

mely a múlt vasárnap a kolozsvári sportpályán zajlott le.

Érdekes, hogy a magyar sportsajtó már napokkal ezelőtt tudott a rendelkezésről. A Gazeta Sporturilor szerint, amennyiben a sziguranacánál nem járna sikerrel az intervenció, akkor Leucuta dr., a labdarugószövetség elnöke audienciát fog kérni az uralkodótól ezen ügyben.

A román-magyar sportértékelést gátló intézkedés rendkívül sajnálatos volna és a közvélemény megítélése szerint teljesen indokolatlan is a biztonsági hivatal eljárása.

A magyar tenniszbajnokság tegnapi eredményei

Budapest, szeptember 5.

A magyar tenniszbajnokságokon ezévből nagy nemzetközi mezőny indult. A rengeteg résztvevő miatt a küzdelmek még kezdeti stádiumban vannak. A főbb mérkőzések eddig a következők voltak:

Siba (cseh)—Weiner (BSE) 6:2, 5:7, 6:2. A második fordulóban: Schäffer (Jugoszlávia)—Silbersdorf (BLKE) 5:6, 6:2, 6:1. Novotny (cseh)—Halkier (MOT) 6:0, 6:0. Harmadik forduló: Kehrling (MAC)—Faragó

(MAC) 6:2, 6:2. Férfi egyes (Szentimre pász örökös vándordíjért): Siba—Ellisán 6:1, 10:8. Női egyesben: Báró Piretné—Rohrerné (cseh) 12:10, 6:2. Deutschné (cseh)—Ritscherné (FTC) 6:2, 6:4. A második fordulóban: Schreger Lili (Jugoszlávia)—Csonthné 6:4, 6:0. Zisovits Lenke (Románia)—Mérai Horváth 7:5, 6:0. Férfi párosban: Novotny, Siba—Halkier, Stecovits 6:0, 6:1.

A mérkőzések a közönség nagy érdeklődése mellett folynak.

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesten ebből a könyvből!

A modern házasság

Írta: Dr. Wilhelm Siekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formai alakulásai — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elvesztett szabadság — Szabad házasság és nem szabad szerelem — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelem kikristályosodása — Csálódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelkiségeinek titkai — Meddig mehet az öszinteség házastársak között — Normális és

kóros féltékenység — Homoszexualitás és féltékenység — A házibarád — Küzdelem a szerelemért — Házasság kölcsönös szabadságzárakkal — A házassági négyzög képtelensége — A házasság előtti és alatti szabadság kétélű fegyver — A gyermekprobléma — A monogámia a kultúrember ideális célja — A flört — Öregedő házasságok veszedelme — Házasság hűség nélkül — A szabadság összekötőkapocs, míg a kényszer szétrombolja a házasságot — A nemek teljes egyenjogúsága — Az élettársi személy különválásának tiszteltetben tartása — A szép kiállítás 144 oldalas mű ára 102 lej.

Főlerakat Románia részére: Brassói Lapok Könyvosztálya.

JÓ A MEGGONDOLTSÁG.

— Hallottad, hogy Marci válik a feleségétől?

— Ugy kell neki! Alig párhetes ismeretség után vette el az asszonyt. Pedig a nőket alaposan ki kell ismerni. Lám, én hat évig jártam jegyben a zalatt annyira kismertem a menyasszonyomat, hogy nem is vettem el aztán feleségül.

(Frou-Frou)

A külföld humora

A CSÖPÖGŐ TUDOMÁNY

Póstamester: Tiszteletes ur, kérem, egy csomagja érkezett a városból.

Lelkész: Ah, igen, bizonyára a tudományos könyveimet küldik benne.

Póstamester: Hát csak tessék mielőbb elvitetni azt a tudományt, mert a láda csöpög.

SEPTEMBER 2

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 20832—1931.

Serv. Economic

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

F. é. szeptember hó 25-én d. e. 9—11 óráig a városi gazdasági ügyosztályban egy második nyilvános árlejtés fog tartatni a városi gázgyár részére szükségelt 150 vagon (1.500 tonna) gázzsén szállítása céljából, a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110 cikkeinek alkalmazásával.

Az óvadék a szállítmány értékének 5 százaléka.

A közelebbi feltételek a városi üzemekre vonatkozó ügyosztálynál betekínthetők. Brasov, la 4 Septembrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:

Suciu m. p.

Secretar General:

Socaciu m. p.

Ady Endre

a magyar versírásnak örök büszkesége, de kisebb-nagyobb prózaírási is mind a nagy zseni szellemének kivételes megnyilvánulásai. Ady az a kivételes tehetség, akitől nem elég egy-két írást elolvasni, hanem akit meg kell ismerni a maga teljes nagyságában. Ezt a célt szolgáljuk azzal, hogy több Ady-könyvet és Hatvany Lajosnak egyik kitűnő munkáját a nagy költőről, mélyen lezártított áron bocsájtjuk olvasóink rendelkezésére. És pedig:

VERSES-KÖTETEK:

Szeretném, ha szeretnének	68.—
Ki látott engem	68.—
Uj versek	68.—
A Magunk szerelme	68.—
Az Illés szekerén	68.—
Ady Istenes versei	68.—
Ady Antológia (Közel 300 válogatott Ady-vers. — Összeállította: Szabó Lőrincz)	136.—

PRÓZAI IRÁSOK:

Levelek Párisból	33.—
Igy is történhetik (novellák)	68.—
Muskátés tanár ur (novellák)	10.—

HATVANY LAJOS: Ady a kortársak közt 65.—

Pósta megrendeléseket azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Kérje azonnal teljes árszállítási jegyzékünket!

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékünket.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brasov—Brasov, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82. Bucuresti—Bukarest I, Boulevard Schitu Magureanu 21. — Telefonszám: 363—64.

ABRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotáció nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsóféhérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déva: Str. S. Barnuțiu 10. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád. Str. Bererie 1. (Sörház-u.) — Marostordamegye: Szabó Jenő. Cime: Marosvásárhely, Strada Reghiulu. 10. — Nagyzseben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágysomlyó: (Hesperin Ernő) — Temesvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József.)

Központi szervezők. pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Az asszony mondja férjének:

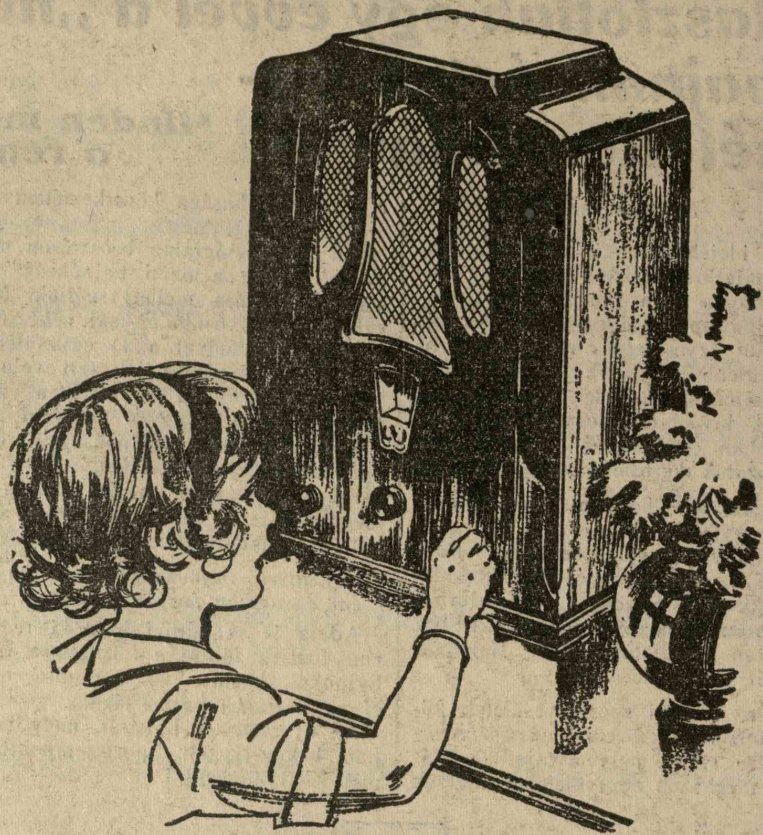
Amióta „VAS” cipőkrémet hoztál, cipőnk mindig fényes és a cipőbőr feltűnően puha.

Tanácsolom minden háziasszonynak:

Csak „VAS” cipőkrémet!

A rádiókészüléket, amelyről álmodott, most meg is szerezhetheti!

AZ ÚJ SZENZÁCIÓS RCA SUPERETTE

Erős mert 8 lámpája van, ebből 3 előerősítő és 2 push-pull végerősítő.

Érzékeny mert „superheterodyne” szerelése van, super-kontroll lámpákkal, **Szelektív** amelyek kizárják az interferenciákat.

Természetes hangvisszaadás teszi a hang tökéletes átszűrését.

Egyszerű kezelés mert egyetlen állomás beállítója és kilócilusokra beosztott megvilágított hanghálója van.

Tartós kivitel mert garanciát nyújt közismert márkája, amely a világ legnagyobb szervezete által készül.

Olcsó mert egyenértékű a legtökéletesebb rádiókészülékkel, ára felszerelve csak

220 Voltra Lei 16.000 és 110 Voltra Lei 15.000.

Bemutatjuk minden viszontelárusítónk által, az ország egész területén és romániai vezérképvisletünknel:

BUKAREST, STR. EDGAR QUINET 3.

A Parcul Carolban levő kiállításon megtekinthető az RCA (volt Gib) pavillonban.

Képviselei:

Brassó: Electra, Robert Heichel, Strada Voivodul Mihai 28.

Kolozsvár: „Contructio”, Piața Unirei 32.

Marosvásárhely: Reiszfeld Miklós, Piața Regele Ferdinand 44-46.

Nagyvárad: Banca Union rádióosztálya, Strada Rimanóczy 4.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Arad-Gaiban, Templom-u. 9. jóforgalmu pékség üzlettel kiadó, esetleg házzal együtt eladó. 14736

Brassó központjához közel házteleknek való 354 négyzet méter szép portmentes kert, előnyös feltételek mellett eladó. Cím 14551 szám alatt a brassói kiadóban.

HAJSZALAKAT hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja a „Radio”. Ártalmatlan, ögtőni hatás. A szert diszkrétan küldöm. Ára 300 lej. — Hirsch A.-né kozmetikus Turda, Str. Câmpului 7. 14416

Eladó ház jómeneteli vendéglő és szállodával. Brassói vasúttal szemben. Cím 14455 szám alatt a brassói kiadóban.

Eladó ház üzlethelyiséggel és lakással a Zajzoni-uton, bérjövdelem 15 százaléka. Érdeklődni lehet Brassó, Hosszu-ucca 9. sz. alatt. 14618

11 szoba és mellékhelyiségekkel álló ház olcsón eladó. Cím a brassói kiadóban. 14670

Új kenyérlisztmalom szítával 15000 lejért eladó. Hermann, Brassó, Vár-ucca 98. 14670

TEJCSARNOKOT bérbe venni vasut mentén, ajánlarok „Bucuresti” jelige alatt Rudolf Mosse hirdetői iroda Bucuresti Calea Victoriei 31 címére kérem. 14691

Eladók nemesen éneklő harci kanárikat 400 tojókát 100 lejért, tenyésztésről stb. Felvilágosításokat adok válaszbélyeges levelekre. Hirsch Gyula Odorheiu. 14671

Készíték garantált ebédlő, háló, konyha és más burokat jutányos áron. Biró Tamás, Brassó, Str. Mori 34. 14629

Eladó új ház. Érdeklődni Gheorghe Puiu, Brassó, Str. Avram Jancu 21. 14674

Egy családi ház megvételre kerestetik. Cím 14678 szám a. a brassói kiadóban.

Eladó két gyár között fekvő ház jómeneteli üzlettel és nagy területtel családi viszonyok miatt. Cím 14680 sz. a. a brassói kiadóban.

Pianinó elutazás miatt eladó. Brassó, Katonakórház-tér 58. I. em. 14683

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 130 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

Allást keres

Vizsgázott gépészkovács, ki a vasszakma minden ágában jártas, állást keres. Ajánlatokat a brassói kiadóhivatal továbbítja. 14664

Gyakorlott tyukszemvágónő 25 lejért házhöz ajánlkozik. Brassó, Fekete-ucca 12. 14672

Foglalkozást keresek egész napra, vagy órákra, mint KÖNYVELO, magyar-német-román LEVELEZO. Szíves ajánlatok „Autorizált” jeligére a brassói kiadóba kérem. 14673

Allást keres gépirásban, román, német és magyarlevezésben perfekt urileány. „Szorgalmas” jeligére a brassói kiadóba. 14676

Autorizált könyvelő magyar-német levelező, megfelelő elhelyezkedést keres. Vállal feladatok foglalkozást, esetleg órák könyvelést is, szerény díjazás mellett. „Perfect” jeligére a brassói kiadóba. 14669

Allást nyer

Jómegjelenésű pincérleány fényképes ajánlatát kérem „Szolid” jeligére a brassói kiadóba. 14677

Nyugodt megélhetést biztosító kevés tőkével rendelkező uriaszonnynak. Előkelő női divatszalonom van Bukarest központjában. Ajánlatok zárt borítékban „Komoly üzlet” jeligére Bukarest, Post-restanre. 14654

Épület és vasbutorlakatos, sodronyszövő és butorfestő tanulókat fizetés mellett felvesszünk. Pásztori és Hettmann, Brassó, Str. Avram Jancu 76. 14650

HARISNYA SZEMFELSZEDŐ KÉSZÜLEK, VILAGSZABADALOM eladására minden városban viszonteladót keresek. Nagy kereseti lehetőség. Női kalapszalmonok, bazar, divatárú-, vagy kézimunka üzletek ajánlatát kérem. „Renovit” Dicioșanmartin, Str. Regele Ferdinand. Ritter-féle trafik. 14663

Könyvelők jövedelmező mellékfoglalkozást nyerhetnek. Ajánlatokat „Szervező” jeligére a brassói kiadóba kérünk. 14684

Lakás

Egy családi ház 4 szoba, kerttel és mellékhelyiségekkel kiadó. Brassó, Ciocrac 2. sz. 14611

Üzlet- és korcsmahelyiség lakással Zetelaka központján, legforgalmasabb helyen, évi 12.000 lejért kiadó. Cím: Bothári András, Zetea, Jud. Odorheiu. 14607

Brassó forgalmasabb helyén Kapu-ucca közepén, üzlethelyiséget lelépési díj ellenében átad. Érdeklődés „Üzlet” jeligére a brassói kiadóba. 14628

Keresek 2 SZOBA, konyha, fürdőszobát október 1-re. Válasz „Fiatalpár” jeligére a brassói kiadóba. 14675

Kiadó két butorozott különbejáratu uccai szoba, teljes ellátással, vagy anélkül is. Jó ebéd is kapható. Brassó, Regina Maria 58. Fekete-ucca. 14681

Szoba és konyha többször kiadó. Brassó, Rahova-ucca 11 sz. Külváros. 14682

Különbejáratu butorozott szoba Brassóban a (belvárosban) Lakatos-ucca 2-a alatt kiadó. 14537

Vegyes

Kerestetik 200.000 lej tablatatásra, egy jól jövedelmező új házra. Cím 14593 szám alatt a brassói kiadóhivatalba.

Uri leányok részére varró és szabászati tanfolyam nyílik. Ugyanott tanulóleányokat is felvesszünk. Virágh nőiszalon, Brassó, Kórház-ucca 2. 14679

Könyvek

10 darab Népszerű regény míg a csekély készlet tart 50 lej, vidékre portóval 60 lej, utánvétellel 66 lej. Maupassant A másik gyermeke. Csermely: A basa topánkái, Csermely: Adieu Madame, Forró Pál: A megölt szerelem, Forró Pál: Különös tüzek, Forró Pál: Aki mindig csak vendég, Csermely: A boszu örvényében, Szász Béla: Az öreg zsoltár titka. Altai: Célál. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Hölgyek! Die Schöne Wienerin, Record, Párisi Divat, havonként megjelenő szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók, számonként 40.- lejért, vidékre portóval 45.- lej. A pénzt legcélszerűbb bélyegeken küldeni. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Milliók Könyve. Tartalmazza a legkitünőbb idegen írók munkáit, kiváló magyar fordításban. A 130-170 oldalas könyvek ára kötetenként 23 lej. Courths Mahler: A filmcsillag, Courths Mahler: Marlen tiúka, Stratz Rudolf: A gazdáltn trón, Trilby, Marice, Lilian Lissy: Solvegy dal, Dankit: A levegő hajótörőjei, Kosáryné Réz Lola: 7. századi pénze. Postaköltség 10 lej, utánvétellel 16 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályában. 14645

Dr. Dávid György
Román nyelvtan
és
Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánaton.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen fizetve 80 lej, kötve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN